

Új szerződést írtak alá a Kultúrpalota felújítására

Húsz hónap a határidő

Fotó: Nagy Tibor

A Maros Megyei Tanács a héten újabb céggel kötött kivitelezési szerződést a Kultúrpalota felújítási munkálatainak befejezésére, miután az előző céggel kénytelen volt szerződést bontani. A félbemaradt munkát a Lukacs Alpin's Kft. fogja elvégezni, és 2031. december 31-ig kell befejezni.

Mezey Sarolta

A műemlék épület felújításának összértéke közel 11 millió lej, amelyből közel 5 millió lej a megyei önkormányzat önrésze. A kivitelező cégnek a Maros Megyei Tanács szinte 6,3 millió lejt fizet a hátramaradt munkálatokért: a Tükörterem, a tetőzet, a nyílászárók, valamint a vaszerkezet felújításáért és a homlokzat restaurálásáért.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Gyerekek, felnőttek takarítottak

Megelégedve a környezetükben éke- lenkedő hulladékot, és kihasználva a tavaszi napsütést, múlt hét végén szeméthyűjtési akciókat szerveztek Nyá- rádgalfalva községben.

4.

Sikeres EME OGYSZ tudományos ülészek

Mintha a járványhelyzet miatt kiesett két évet szerették volna pótolni, a 12 szekcióban 123 dolgozat hangzott el a konferencián, amelyhez a megelőző két napon érdekes előrendezvények társultak.

5.

Hagyományos tojásírás a várban

A főtt vagy kifűjt tojással hideg, kihűlt vagy kézmeleg állapotban dolgozunk, az íráshoz méhviaszt használunk. Az eszköz neve, amivel a műveletet vé- gezzük, kesice vagy íróka.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Aldott húsvétot kíván az Optica-Optofarm Kft.

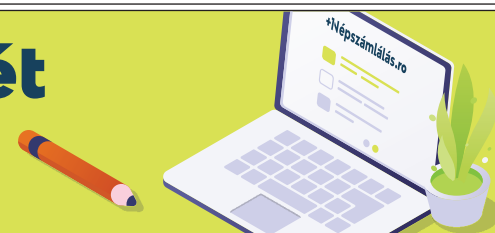
Aktuális Átlátható(bb) építkezés

Antalfi Imola

Jó hír, és rendkívül fontos előrelépésnek tekinthető Cseke Attila fejlesztési miniszter szerdai bejelentése, miszerint egyetlen törvény lesz az építkezések szabályozására, egyetlen hivatal az engedélyek kibocsátására. Az építkezések és a településrendezés szabályozására kidolgozott egyszerű és egységes törvénykönyv a hatályos 10 különböző, 30 év alatt számtalanszor módosított, gyakran egymásnak ellentmondó előírásokat tartalmazó jogszabályt váltja fel. A törvénykönyv tervezetét tegnap bocsátotta közvitára a szaktárca. A dolog lényege, hogy a szóban forgó törvény hatályba lépését követően egyetlen hivatalhoz kell majd fordulni az építkezési engedély kibocsátására. Ami talán a legfontosabb, hogy a dokumentációt online, digitálisan is be lehet nyújtani, illetve, hogy jelentősen csökken az engedélyek jóváhagyásának kibocsátási ideje. Ehhez a szaktárca egy online felületet hoz létre, ahol az engedélyeztetést bonyolítani lehet, és online adatbázist készít az építkezésekről.

(Folytatás a 3. oldalon)

Kezdje az online kérdőív kitöltését a **nepszamlalas.ro-n!**

ÁPRILIS
14., csütörtök
A Nap kel
6 óra 38 perckor,
lenyugszik
20 óra 8 perckor.
Az év 104. napja,
hátravan 261 nap.

IDŐJÁRÁS
Felhőátvonulás
Hőmérséklet:
max. 16 °C
min. -1 °C

*Isten éltesse!

Ma TIBOR,
holnap TAS napja.

TAS: régi magyar török eredetű
férfiszemélynév, jelentése: kő.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. április 13.

1 EUR	4,9413
1 USD	4,5622
100 HUF	1,3061
1 g ARANY	290,0147

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9-14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Húsvéti körmenet

A marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián
nagyszombaton este 9 órakor kezdődik a vigília, amely a
Rózsák terén tartandó feltámadási körmenettel zárul. Húsvét
első napján, vasárnap a reggel 7.30-kor kezdődő
szentmise után ételáldás lesz.

Állandó ügyelet az élelmiszer-biztonsági hatóságnál

A húsvét előtti időszakban, illetve a katolikus és ortodox
ünnepek idején, április 24-ével bezárólag a Maros Megyei
Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság
állandó ügyeletet biztosít minden körzetében a hét minden
napján. A munkaprogram, az illetékes állatorvos neve, va-
lamint a telefonszám, amelyen az állategészségügyi és
élelmiszer-biztonsági előírások megsértése jelezhető, min-
den körzetben ki kell legyen függesztve. A hatóság felhívja
a lakosság figyelmét, hogy kizárólag engedéllyel rendel-
kező egységektől vásároljanak élelmiszert, az ugyanis át-
esett a szükséges vizsgálatokon.

Az ünnep alatt nyitva lesznek a piacok

A Marosvásárhelyi Ingatlan- és Piacigazgatóság értesíti az
érdekelteket, hogy a húsvéti ünnepek alatt is nyitva lesz-
nek a megyeszékhelyi piacok, az ócskapiacot is beleértve.

Alzheimer Café

Alzheimer Caféba hívja a demenciával élők családját és
minden érdeklődőt a Caritas marosvásárhelyi Teréz Anya
Idősek Nappali Foglalkoztató Központja a Mărăști utca 36.
szám alatti Caritas Ház A termébe május 3-án, kedden 18
órától. A központ munkatársai három online találkozás
után ismét élőben szervezik meg a találkozót. Ezúttal egy
kerekasztal-beszélgetésen szeretnék a demencia tünet-
együttes témáját körüljárni két pszichológus, egy ápoló és
az idősek otthonának vezetője segítségével. A részvétel
ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, mivel a hely-
ek száma korlátozott. Regisztrálni az alábbi linken lehet:
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf85iJWQRM-luclQp9NOcumuzt0h7bH3jOSx2bW7OhBAAz0g/view-form>.
Érdeklődni a 0741-258-194-es telefonszámon lehet
hétköznapokon 8 órától 14 óráig.

Újabb húsvéti vásár a várban

A hét végén, április 15–17. között a Mercur Creativ ren-
dezhelyszervező cég tart húsvéti vásárt a marosvásárhelyi
várban. A látogatók helyi élelmiszerek, italok, kézműves
termékek, natúr kozmetikumok, virágok gazdag kínálatá-
ból válogathatnak. A vásáron főként Maros megyei terme-
lők és kézművesek vesznek részt, de Hargita, Kovászna,
Fehér, Székely és Kolozs megyei árusok is jelen lesznek
portékáikkal. Újdonságként környékbeli, híres vendéglők
által készített, hagyományos erdélyi ételekből is lehet vá-
sárolni. A vásár pénteken délelőtt 11, szombaton 10 órától
nyit, és 20 óráig látogatható, vasárnap 10 órától este 7
óráig tart nyitva.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Okleveleket adtak át az erdélyi magyar közművelődés napján

E hét keddjén, április 12-én ünnepeltük az erdélyi ma-
gyar közművelődés napját, amelynek keretében az Erdélyi
Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szerve-
zete átadta az EMKE országos elnöksége által adományoz-
ott okleveleket. A délután 6 órakor kezdődő ünnepségnek
a Maros Művészegyüttes Arany János utca 2. szám alatti
székhelye adott otthont, ott köszöntötte a díjazottakat –
Kovrig Magdolna erdőszentgyörgyi tanárnőt, rendezvény-
szervezőt, a helyi kulturális élet mindenest és Szabó

Józsefet, a fehéregyházi Petőfi Múzeum igazgatóját – Ba-
rabási Attila Csaba, a Maros megyei EMKE elnöke, vala-
mint dr. Ábrám Zoltán, az országos EMKE alelnöke.

Az est folyamán, a díjazottokról szóló laudációk előtt és
után Lengyel Gábor szavatait hallhatták a jelenlévők, éne-
kelt Ötvös Orsolya, és fellépett a Maros Művészegyüttes
zenekara is. Az ünnepség Szabó József megemlékező elő-
adásával zárult, az eseményről bővebb beszámoló az e heti
Műzsában olvasható. (Kn.)

Fotó: Nagy Tibor

Áprilisi Helikon

Megjelent a kolozsvári Helikon irodalmi folyóirat máso-
dik áprilisi, 2022/7-es lapszáma, benne Karácsonyi Zsolt *A
telefon mítosza* című vezércikke, valamint Molnár H.
Magor Jenei Gyulával készült interjúja, amelyet a lap a
költő verseinek kíséretében közöl. Verset közöl továbbá
Cseh Katalin, Horváth Benji, Simonfy József, prózát Balázs
K. Attila, Forgách András, Lovász Krisztina, esszét Gömöri
György. Ailo Gaup versei Domokos Johanna fordításában
olvashatók.

A Pavilon 420-ban Kellerwessel Klaus és Kovács Új-
szász Péter versei, valamint Gothárd Krisztián rövidpró-
zája olvasható, Ruxandra Novac versei Száva Csanád
fordításában jelennek meg. A Stelláriumban Codău Anna-
mária ír Anne Sexton *Élj vagy halj* meg című kötetéről,
a Kinematográfban Mărcuțiu-Răcz Dóra ír az *Euphoria* című
sorozatról, a Theátrumban Bartha Réka szinkritikája ol-
vasható a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház Tóték
előadásáról, amelyet Bocárdi László rendezett.

Kritikát Borsodi L. László közöl Jenei Gyula *Légszomj*
című kötetéről, fülszöveget Szalló Tünde jegyez Sajgó Sza-

bolcs *meztelen Isten* és Balázs Imre József *Egyformázní,
különbözni* című kötetéről. Az Amplitúdóban Jakabffy
Tamás ír rövid esszét, az Artefaktumban Andreea Foanene
ír Forgács Péter munkáiról, amelyekkel a jelenlegi lapszá-
mot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozá-
son érhető el: <https://www.helikon.ro/wp-content/uploads/2022/04/01.-TARTALOM.pdf>

Kedves olvasóink!

Hirdetési irodánk nyitvatartása – a munkaszüneti napok miatt – a következőképpen módosul:
– április 16., szombat, 17., vasárnap és 18., hétfő: ZÁRVA
– április 19., kedd: 9-15 óra között.

Szombati lapszámunk után a következő április 20-án jelenik meg.
Érdeklődni munkanapokon 14 óráig a 0265/268-854-es telefonszámon lehet.

Aldott húsvétot kívánunk minden kedves olvasónknak!

RENDEZVÉNY

Ég és föld – nagycsütörtöki koncert

Az Erdélyi Hagymányok Háza Alapítvány szervezte
egyedi koncertsorozat keretében április 14-én (ma) 18
órától a marosvásárhelyi Vártemplomban nagycsütörtöki
koncertre kerül sor. Előadók: Kásler Magdi népdalénekes,
az Üver zenekar és a Cantuale énekegyüttes, Nyilas Sza-
bolcs vezetésével. A program igazi különlegessége Mo-
zart egykori mentora, Giambattista Martini, valamint a
kissé elfeledett szegedi kiváló zenész, König Péter két-két
opusának bemutatása. A belépés ingyenes.

Fotótárlat újratöltve

Kerekes Péter Pál AFIAP fotóművész, a marosvásárhelyi
Marx József Fotóklub népszerű tagja újra közönség elé
vitte az Éveimet visszapergetem című kiállítása képeit. A

Bernády Ház emeleti galériájában rendezett tavalyi egyéni
tárlatát a világvárvány újabb hulláma miatt a tervezettnél
hamarabb be kellett zárni, ezért mutatja be ismét a válo-
gatott anyagot, amely hosszú fotós pályája fontosabb sza-
kaszait villantja fel. Képei változatos látványvilága találó
versidézetekkel feldúsítva érzékelteti a fotográfus sokol-
dalúságát, munkássága gondolati gazdagságát.

Húsvéti vokálszimfonikus hangverseny

Rendkívüli húsvéti vokálszimfonikus hangversenyre várják
az érdeklődőket április 14-én, csütörtökön (ma) 19 órakor
a Kultúrpalota nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Fil-
harmóniának az Erdély Tv-vel közösen szervezett kon-
certjén a filharmónia vegyes karát és szimfonikus
zenekarát Erdélyi Dániel magyarországi karmester ve-
zéni, szólisták: Diana Ţugui – soprán, Dora Blatniczki –
alt, Tiberiu Simu – tenor, György Levente – bariton, orgo-
nán játszik Silvia Stroia Lukács. Műsoron: Liszt Ferenc –
Válogatás a Krisztus című oratóriumból.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund,
Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854,
e-mail: reklam@e-nepujas.ro. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Egységesíteni kell az energiaszolgáltatók által kiállított számlákat

Megszavazta a szenátus azt a sürgősségi kormányrendeletet jóváhagyó törvénytervezetet, amely a 2022. április 1. és 2023. március 3. közötti időszakra továbbra is rögzíti az energiaárak felső határát a gáz és villamos áram esetében mind a háztartási, mind pedig a nem háztartási fogyasztók számára.

„A piacon elszabaduló energiaárakat követően az RMDSZ javaslatára októberben sürgősségi kormányrendeletet fogadott el a kormány, amely a végső fogyasztókat segítette az elmúlt időszakban az energiaárak befagyasztásával és kompenzálásával. Fontos, hogy ezeket az intézkedéseket továbbra is alkalmazzuk, hiszen nem állhat elő olyan helyzet, hogy valaki nem képes kifizetni az áram- vagy gázzámláját” – nyilatkozta Turos Loránd, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője, Szatmár megyei szenátor.

A szenátusban megszavazott törvénytervezet értelmében a háztartási fogyasztók számára a villamos energia végső számlázott értéke az energiaszegénységben élő vagy kiszolgáltatott fogyasztók számára nem haladhatja meg a 0,68 lej/kWh árat a maximum 100 kW-hos fogyasztás, illetve a 0,8 lej/kWh árat a 100–300kWh közötti fogyasztás esetén. A kiszolgáltatott fogyasztókat egy, a tavaly megszavazott törvénnyel határozta meg a kormány, amely értelmében azok a családok tartoznak a vulnerabilis energiafogyasztó kategóriába, amelyeknek egyénenként 810 lej nettó jövedelmük van, egyedül élők esetében 1450 lej. Továbbá a földgáz végső számlázott értéke minden végső fogyasztó esetében egységesen alkalmazandó, és nem haladhatja meg a 0,31 lej/kWh árat. Ugyanakkor az energiaárak kompenzálására a nem háztartási fogyasztók is jogosultak a következőképpen: a villamos energia végső számlázott értéke

legfeljebb 1 lej/kWh, illetve a földgáz végső számlázott értéke nem haladhatja meg kilowattóránként a 0,37 lejt azon nem háztartási fogyasztók esetén, akiknek fogyasztása 2021-ben legfeljebb 50.000 MWh volt.

Antal Lóránt Hargita megyei szenátor, az energiaügyi, energetikai infrastruktúra és ásványi erőforrásért felelős bizottság elnöke rámutatott: „Javaslatomra továbbá egy olyan intézkedést szavaztunk meg, amely egy egységes számlázási modellt hozna létre a villamos áram és gázzámlák esetében. Ezáltal az energiaszolgáltató úgy kell kiállítsa a gáz-, illetve a villanyáramszámlát, hogy mindenki számára egyszerűen értelmezhető legyen, illetve fel kell tüntesse a becsült fogyasztás túllépésére vonatkozó fontos információkat, így a végső fogyasztók megfelelő tájékoztatást kapnak a számlán szereplő adatokról.”

A törvénytervezetről döntő házként a képviselőház szavaz, majd az államelnöki kihirdetést követően léphet hatályba. (RMDSZ-tájékoztató)

Forrás: RMDSZ.ro

Román és belga állami vezetők romániai katonai támaszponton

Együtt látogatott el szerda délelőtt a Fekete-tengerhez közeli Mihail Kogălniceanu melletti légitámaszponton Klaus Iohannis államfő, valamint Alexander De Croo belga és Nicolae Ciucă román miniszterelnökök.

A légibázison a román katonák mellett amerikai, brit és belga katonák is szolgálatot teljesítenek.

Klaus Iohannis köszönetet mondott a NATO-tagállamokból érkezett katonáknak, amiért a román haderővel együtt védik az emberek biztonságát és jólétét. Úgy vélte: jelenlétüknek a védelmi dimenzió túl szimbolikus üzenete is van, hiszen az euroatlanti értékeket képviselik: a demokráciát, az emberi jogokat, a jogállamiságot és a népek jogát az önrendelkezéshez.

Iohannis kijelentette: a legutóbbi NATO-csúcs döntéseinek megfelelően felgyorsítják a NATO átalakítását olyan szövettséggé, amely elsősorban a keleti szárnyon és a Fekete-tenger

térségében hosszú távon biztosítja a védelmet és az elrettentést. Hozzátette: dolgoznak négy új harccsoport mielőbbi létrehozásán, amelyek egyike Romániában jön létre.

Alexander De Croo belga miniszterelnök úgy vélte: az Ukrajna elleni támadás azokat az értékeket, a szabadságot, a demokráciát és az emberi jogokat vette célba, amelyeket az Európai Unió és a NATO képvisel. Azt is hangsúlyozta azonban, hogy a NATO védelmi szövetség marad, ezután sem fogja a konfliktus kiszélesítésének az útját keresni, de készen áll a tagállamok területének megvédésére. Ha bármelyik tagállamot támadás éri, mindegyik megtámadottnak tekinti magát.

„Meg fogjuk védeni a szabadságunkat, a demokráciánkat, a szabad világ soha nem fogja megadni magát” – jelentette ki a belga kormányfő.

A Mihail Kogălniceanu légi bázisra március 15-én érkezett több mint 300 belga katona. (MTI)

Az örökölt emlékezet

Hallottam egy történetet, a barátom mesélte Jeruzsálemben évekkel ezelőtt. Nem nagyon húsvéti, ha megbocsátsz, de az emlékezet maradátságáról szól. Vagyis azok így cselekedtek. Ők ezt találták helyesnek, és persze talán sokkal több mások számára.

Dédnagyanya, nevezzük Eszternek, 17 éves volt, amikor vagonba tuskolták, és elvitték szüleivel, rokonaival, barátjaival és szerelmével együtt. 1944-ben. Ő megmenekült, átélte, felszabadult. Hazajött. Karjában ott maradt a szám: A-13574. Nem vágatta, égette ki. Karja belső oldalán a könyök és a kézfej között féltolta. Péter nem élte túl. Meghalt a szomszéd lágerben. Tudta. Még ott megtudta a barakkban.

Egyetemet végzett, tanárnő lett. Tavasztól már rövid ujjú blúzban tanított. Tanítványai látták karján a számot, és ő elmesélte. Évről évre. Osztályról osztályra. Iskoláról iskolára. A tanárain is, ha rákérdeztek. Nem szégyellte, nem titkolta, mint sokan mások. Vállalta. Elvégre az élete és halála része volt. Egyedül jött haza a családból. Tizennyolc volt.

Férjhez ment, gyereke született. Második fia, Péter 17 éves volt, amikor a kosárlabdacsapattal Konstancán játszottak. Az egyetlen szünnapon eltűnt, és egy mellékutcában a blokkok mögött megtalálta a tetoválóműhelyt. Egy udvar mélyén. Számtalan rajtot mutattak neki, éppen úgy, ahogyan egy idősebb havere mesélte. De neki csak egy egyszerű tetkó kellett: A-13574. A török vagy tatár mester csodálkozott, de megtette. Kék tintával.

Az edző meglátta, lebarmolta. Apja hallgatott. Anyját akkor látta először sírni. Más nem tett neki szemrehányást. Az iskolában vállalt vontak. Egy kirándulócsoporthal eljutott

oda, ahol Eszter megjegyezték. Fáj? – kérdezte az anyját. Már nem is emlékszem...

Pétert az egyetem harmadévről kicsapták. Nagy cécót rendeztek. De ő csak a számot nézte, és aztán hat hónap múlva megkapta az útlevelét. Haifán kapott állást, miután befejezte az orvosi egyetemet. Amerikában szakosodott. Fogorvos lett vagy szájszész. Nem tudta a barátom pontosan.

Három lánya született. Lea, a legnagyobb, akaratos volt és kemény. Katona akart lenni, hiába is próbálta volna lebeszélni. Tízévesen megígérte a nagyanyjának, hogy ha nagy lesz, ő is csináltat egy olyan írást. Megkérdezte, hogy milyen betű az A, és meghallgatta, amit Eszter mesélt. Eszter jól beszélt ivritül, de ennél a résznél mindig elcsuklott a hangja, és annak a másik nyelvnek a szavait is hozzákeverte, amin csak az apja és a nagyanyja szokott beszélgetni, ha egymás között voltak. Tizenhét évesen egy májusi reggelen betért egy tel-avivi tetováló-műterembe. Megdöbbenek. Nem akarták megtenni. A tulaj felhúzta az ingujját, és megmutatta a sajátját. Lengyel volt valamikor. Lea nem tágitott. Utána napokig beszéltek egymás között az esetet a műhely sokat látott alkalmazottai. Örült – mondta az egyik –, tisztára örült. Minek feltépni a sebeket? Minek kísérteni az Istent? Most mind itthon vagyunk. Az a múlt. A hátunk mögött. Apáink háta mögött. És megcsóválta a fejét.

Leának fia született. Megözvegyült. Eszterhez költözött. Férje meghalt, megkéselte egy felbőszült fickó, amikor tejt ment az üzletbe, mert Leának nem volt elég teje. Ramadan volt. A fiúcska, Aszaf most kilencéves. Lehet, hogy ő is megtetűzi nyolc év múlva?

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Ország – világ

Megnövelt fejkvóta

Döntő házként elfogadta szerdán a képviselőház azt a tervezetet, melynek értelmében a kórházi betegek étkezési fejkvótáját az inflációs rátához igazítják, és nem lehet kevesebb napi 22 lejnél. A tervezetet 190 képviselő támogatta, hatan tartózkodtak. A jogszabály az egészségügyi reformra vonatkozó 2006/95-ös törvényt módosítja. A módosított változat szerint a helyi hatóságok a költségvetésben e célra jóváhagyott költségvetés-előirányzatok keretében hozzájárulhatnak az egészségügyi intézmények fenntartási és működési kiadásaihoz. Ilyenek például a személyzeti költségek, termékek és szolgáltatások, beruházások, javítási, bővítési és korszerűsítési munkálatok, orvosi felszerelések vagy az étkezési fejkvóta kipótólása. Az állami egészségügyi intézményekben az étkezési fejkvóta összegét egészségügyi miniszteri rendelet szabja meg, és évente az inflációs rátához igazítják, úgy, hogy az összeg nem lehet kisebb napi 22 lejnél. Az egészségügyi intézmény vezetősége az étkezési fejkvóta növeléséről dönthet, amennyiben más forrás is a rendelkezésére áll az állami költségvetésből biztosított kereten kívül. Azok a személyek, akik nem rendelkeznek biztosítással, szintén jogosultak egy minimális egészségügyi ellátási csomagra és a megállapított étkezési fejkvótára. A jogszabály 2022. július elsején lép hatályba. (Agerpres)

Több ukrán érkezik

Kedden 12,9 százalékkal több ukrán állampolgár érkezett az országba, mint egy nappal korábban – közölte a határrendészet. Az elmúlt 24 órában 65.276 személy lépett be Romániába, közülük 9429-en ukrán állampolgárok voltak. Ez 12,9 százalékkal több az előző nap jegyzetnél. Az ukrán–román határátelőknel 5721, a Moldovai Köztársasággal közös határátelőknel pedig 1787 ukrán állampolgár lépett be az országba. A háború kezdetétől kedd éjfélig 694.783 ukrán állampolgár érkezett Romániába. (Agerpres)

Intenzív osztályon

egy gyermeket sem ápolnak

1916 személyt kezelnek kórházban Covid-19-cel, 81-gyel kevesebbet, mint előző nap – jelentette szerdán az egészségügyi minisztérium. Intenzív terápiás ellátásra 253 beteg szorul, közülük 218-an oltatlanok. A kórházban kezelt páciensek között 103 kiskorú van, de az intenzív osztályon egy gyermeket sem ápolnak. (Agerpres)

Átlátható(bb) építkezés

(Folytatás az 1. oldalról)

Azon túl, hogy a fenti újítások már régóta esedékesek, hiszen közlekedetlenség tárgya az építkezések engedélyeztetése (amely, a nagyfokú bürokrácia miatt, eddig akár egy, sőt nem ritkán két évig is elhúzódhatott), Romániát ezúttal az országos helyreállítási terv (PNRR) „kényszeríti”. Ebben a kormány vállalta, hogy 2023 első negyedévéig „kijozza” az új építkezési törvénykönyvet, ezáltal gyorsítva a zöldberuházásokat, 50 százalékkal csökkentve az engedélyeztetési időt (átlagban 270 nappal 135 napra). Az sem mellékes, hogy a törvénykönyv elfogadása a 2021–2024 közötti kormányprogramban prioritásként szerepel.

Persze a magánépítkezőknek, a beruházóknak jól jön az új törvénykönyv, amelynek egy másik nagy előnye az lesz, hogy rendet teremt ebben a mostani nagy rendtelenségben, ugyanis naprakészen egy egységes adatbázisba kerülnek majd a területrendezési tervek. Amelyek jelenleg sok esetben elavultak, kaotikusak, és köszönő viszonyban sincsenek az építkezésekkel. Pedig ezeknek kell irányt szabniuk egy település fejlesztését illetően: a magánépítkezések, a beruházások, a szállítás, az infrastruktúra kiépítése, a lakosságok a közszolgáltatásokhoz való hozzáférése szempontjából. A metropolisz övezetek egyre nagyobb jelentőséggel bírnak, az ezeket alkotó városok, községek projektjeinek összehangolása szintén fontos. Stabilitás, tervezhetőség, átláthatóság – jellemezhetnénk az előnyüket. Mindezek a befektetői szférának igen fontosak. Nem mellékes, hogy az átláthatóság a korrupció csökkenését eredményezi, hiszen egy online platformra feltöltött, a helyi területrendezési tervbe illeszkedő dokumentációnak nem kell végigmennie bizonyos „szűrőkön”. A peres ügyek száma is csökkenhet, ugyanakkor a hatóságok számára ellenőrizhetőbbé válik az építkezés egy településen belül.

Nem kis munka lesz gyakorlatba ültetni, az adatokat egységes országos platformba integrálni. Persze az is fontos, hogy kellő rugalmassága legyen az alkalmazásnak, figyelembe véve a helyi jellegzetességeket, ennek a mikéntje még elég kérdéses.

Húsz hónap a határidő

(Folytatás az 1. oldalról)

A Maros megyei önkormányzat még 2017-ben nyert európai uniós támogatást a Kultúrpalota felújítására a 2014–2020 közötti regionális operatív programban. A felújításhoz 2019-ben kezdett hozzá a pályázaton nyertes ploiești-i cégtársulás, ám a folyamatos késés és a határidők be nem tartása miatt a megyei tanács 2020-ban felbontotta vele a szerződést. Szerződésbontáskor a felújítási munkálatoknak csupán a 37 százalékával készültek el.

– A ploiești-i céggel azért kellett felbontani a szerződést, mert több határidőt nem tartottak be, illetve azok a munkálatok, amelyeket addig elvégeztek, nem voltak megfelelő minőségűek. Akkor, amikor egy ilyen jelentős műemlék épületről beszélünk, amely Marosvásárhely és Maros megye szimbóluma, a szecesszió ékköve, egyértelmű, hogy a felújítást a legszakoszerűbben kell végezni. A megyei tanács az épület tulajdonosaként nem engedhette meg, hogy komolytalan cégre bizza a felújítást, amely nem végez megfelelő minőségű munkát. Előre nem lehetett tudni, hogy milyen a vállalkozó, mert a jelenlegi törvények szerint a meghirdetett közbeszerzésre bárki jelentkezhetett, aki a feladatfűzetben szereplő feltételeknek elegendően megfelelt, illetve a legalacsonyabb árral dolgozott. Sajnos, nem megfelelő cég nyerte meg a tendert. Most is bárki jelentkezhe-

tett volna, de a lényeg az, hogy sikerült egy céggel megkötni a szerződést, s bízunk benne, hogy a jövő év végi határidőt tartani fogja, s minőségi munkát fog végezni – fogalmazott Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke.

Kérdésünkre, hogy mekkora kárral számol a megyei tanács amiatt, hogy szerződést kellett bontania a ploiești-i céggel, elmondta, hogy a megyei tanács akkor vesztett volna, ha nem bont szerződést, és kifutnak a határidőből, ami az európai uniós finanszírozás elvesztéséhez vezetett volna. A veszteség elsősorban nem anyagi, hiszen az épületen, a struktúrában nem keletkezett kár. A munka eltolódása miatt a megyei tanács többletkiadása abból adódik, hogy időközben drágultak az építkezési anyagok, s ezért növelni kellett a megyei tanács önrészét. Az önkormányzat többletköltsége azonban nem képezheti vita tárgyát egy ilyen eklatáns épület felújításakor – fogalmazott az alelnök.

Visszatérve, a megyei önkormányzat a szerződésbontás után többször is meghirdette a munkálatokat az elektronikus közbeszerzési eljárások (SICAP) felületén, kisebb módosításokat is eszközölt a feladatfűzetben, ám a munkálatokra eddig nem jelentkezett megfelelő kivitelező. Csupán az ötödik kiírás volt eredményes.

A projekt kivitelezési határideje 2023. december 31.

Életbe lépett a medvék preventív kilövését is lehetővé tevő miniszteri rendelet

Megjelent a hivatalos közlönyben és ezzel hatályossá vált a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium rendelete, mely a lakosság biztonsága és a károk elkerülése érdekében a medvék preventív kilövését is lehetővé teszi.

Tánczos Barna környezetvédelmi miniszter az RMDSZ által továbbított közleményben kijelentette: az elmúlt két évben okozott károk száma és értéke, valamint az ember elleni támadások és incidensek térképe alapján listázták, hogy hol kell beavatkozni a medveállományba. Azért tartotta fontosnak a törvényes keret megteremtését és a beavatkozást, mert az ország egyes régióiban a törvényes lehetőségek hiányában törvénytelen módszereket alkalmaznak a medvék elpusztítására.

A rendelet 220 barna medve kilövését teszi lehetővé. A 80 egyedes beavatkozási kvóta keretében azokat az egyedeket lehet ki, amelyek közvetlenül fenyegetik az emberi életet vagy a közbiztonságot. Emellett 140 egyed kilövését azért engedélyezi a tárca, hogy megelőzze a medveveszélyt. Azoknak a településeknek a környékén teszi lehetővé a medveállomány ritkítását, amelyeken az elmúlt években a legtöbb bejelentés érke-

Fotó: forbear.icaswildlife.ro

zett a medvék által okozott kárról és a medvetámadásokról.

A megelőzési kvóta újdonságnak számít a romániai vadgazdálkodásban, miután 2016-ban a Cioloș-kormány betiltotta a populációsabályozás céljából végzett medvevadászatot. Korábban évente 400-450 medve kilövését engedélyezte a minisztérium.

A tárca sajtóosztálya a rendelet közvitára bocsátásakor az MTI kérdésére azt közölte, a kvóták a 2022-es évre szólnak, és a kimerülésükig érvényesek.

A minisztérium honlapján korábban közzétett statisztikából kiderült: az elmúlt két évben 47 esetben támadt emberre medve Romániában. Emellett 2974 esetben jelentettek be a nagyvad által

okozott kárt, a medvekár két éves összértéke pedig 6,8 millió lej. A statisztika rávilágított arra, hogy Székelyföldön okozzák a legtöbb problémát a medvék. Hargita megyében 14, ember elleni támadást jegyeztek fel, és a kár több mint 40 százalékát Hargita és Maros megyében jelentették. Jelentős azonban a kár Kovászna, Brassó és Szeben megyében is, az ember elleni támadások statisztikájában pedig Prahova megye áll a második helyen öt esettel.

A statisztikának megfelelő a megyékre, településekre leosztott megelőzési kvóta is: Hargita megyében 35, Marosban 25, Kovászna megyében 13, Brassóban pedig 11 medvét lehet ki a helyi vadászárságok. (MTI)

Gyerekek, felnőttek takarítottak

Megelégelve a környezetükben éktelenkedő hulladékot, és kihasználva a tavaszi szemetgyűjtési akciókat szerveztek Nyáradgálfalva községben.

Gligor Róbert László

Pénteken a szentháromsági iskola diákjai és pedagógusai a település utcáin és a patak mentén gyűjtötték össze a kidobált és törvénytelenül „tárolt” hulladékot, és az iskolaudvart is megszépítették, tavaszi virágokat ültettek el. A kezdeményezésbe a község más pontjain is bekapcsolódtak, így nem kevés szemét gyűlt össze, amiért Török Gáspár alpolgármester köszönetet is mondott az iskolaigazgatónak, pedagógusoknak,

diákoknak, akik példaértékű támogatást nyújtva tisztábbá varázsolták az utcákat.

Az akció szombaton is folytatódott, ezúttal felnőttek vettek részt a takarításban, és főleg a falu külterületét tisztították meg.

– Amikor a tél elmúlt, a hó elolvadt, nem a fű bújt elő, hanem a szemét – mondta el lapunknak Aszalos Lóránt Árpád helyi tanácsos. Mivel a hulladék az egész környezetet elborítja, és nehéz megakadályozni a jelenséget, úgy gondolták, hogy maguk is kiveszik a részüket az önkéntes takarításból, hátha a jó példából tanulnak néhányan azok közül, akik eddig gondolkodás nélkül kidobálták a szemetet. Tucatnyi helyi felnőtt vett részt az önkormányzat által támogatott takarításban, és ismét megtelt egy autó pótkocsija összegyűjtött

hulladékkal: főleg sörösüvegeket, üdítő- és energiatároló dobozokat, pillepalackokat gyűjtöttek össze, amit aztán a hulladékkezelő cég el is szállított a községből.

Tánczos Barna környezetvédelmi miniszter a múlt héten jelentette be, hogy az általa vezetett tárca elindította a Tiszta Romániát! nevű, egy hónapos környezettudatosító és takarítási kampányt. A mindent elborító hatalmas hulladékmennyiség láttán nem lehet tétlenül ülni, ezért a minisztérium elől kíván járni a jó példával, az alárendeltségéhez tartozó intézmények erdőket, folyópartokat fognak megtakarítani. Ezzel párhuzamosan a Környezetvédelmi Alap révén a tárca az országos takarítási kampányra 20 millió lejt fordít, amelyből az önkormányzatok lakosságárainyosan 3 és 30 ezer lej közötti összegeket hívhat-

Múlt pénteken főleg Szentháromságon takarítottak, ültettek virágot az iskola diákjai, pedagógusai

Fotó: a Gálfalvi Gimi közösségi oldala

Szovátán a napokban folyik a tavaszi faültetés

Fotó: Fülöp László Zsolt

nak le, a pénzt a takarításban használt anyagok, fogyóeszközök, ideiglenes tárolóedények beszerzésére, az összegyűjtött hulladék tárolására és elszállítására, a takarításban részt vevők szállítására és ellátására fordíthatják. A Tiszta Romániát! takarítási kampánnyal párhuzamosan az iskolákban is tudatosító kampány indul a környezetvédelmi és az oktatási tárca együttműködésével. Ennek keretében szakemberek beszélnek majd a diákoknak a hulladékgazdálkodás és az újrahasznosítás szerepéről.

Szovátán a tavaszi nagytakarítás a végéhez közeledik, ezért a város önkormányzata – kihasználva a

kedvező időt – folytatja a tavaszi faültetési akcióját, amelynek során gesztenye- és fenyőfák kerülnek a talajba a település különböző pontjain – adta hírül közösségi oldalán Fülöp László Zsolt polgármester, aki a szovátai környezetet illetően óriási kincsnek tart minden zöldövezetet, parkot vagy járda mellé telepített fasort, amelynek árnyéka hűsítő lehet a forró nyári napokon, de jobb hangulatot, kellemesebb összképet is teremt, ugyanakkor tisztítja a levegőt, s mivel rengeteg élőlény számára nyújtanak otthont és menedéket, a fák hozzájárulnak a növény- és állatvilág sokszínűségének megőrzéséhez is.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Sikerese EME OGYSZ tudományos ülészak

A találkozás, a személyes kapcsolat élménye

Két év késéssel – április 7–9. között zajlott Marosvásárhelyen az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának a XXX. tudományos ülészaka, nagyon gazdag programmal. Mintha a járványhelyzet miatt kiesett két évet szeretnék volna pótolni, a 12 szekcióban 123 dolgozat hangzott el a konferencián, amelyhez a megelőző két napon érdekes előrendezvények társultak. A tudományos tanácskozás nyitóünnepségét a Grand Szálló előadótermében tartották. A rendezvényre közel 500-an jelentkeztek be, köztük 286 általános orvos, 152 fogorvos és 43 gyógyszerész.

Bodolai Gyöngyi

– A tudományos ülészszaknak kiemelkedő szerepe van a szakosztály életében, egyrészt a tudományos ismeretek anyanyelven való átadása, másrészt a találkozás, a kollégákkal való személyes kapcsolat lehetősége miatt, ami az elmúlt két év során nagyon hiányzott – hangsúlyozta nyitóbeszédében *prof. dr. Sipos Emese*, a szervezőbizottság elnöke, a szakosztály titkára. Az adatokon túl elmondta, hogy három plenáris előadást, valamint a továbbképzést tartó határon túli előadók az idén Magyarországról érkeztek.

Prof. dr. Szilágyi Tibor, a szakosztály elnöke Puskás György professzornak a 30 évvel ezelőtt

Az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály az Erdélyi Múzeum Egyesület egyik legdinamikusabb szakosztálya. Tevékenységének sajátossága és érdeme, hogy a magyar orvos- és gyógyszerészképzés háttérintézményeként működve évtizedeken át igyekezett az ellehetlenített magyar nyelvű szakképzést segíteni, fenntartani, megszólítani, közreműködésre serkenteni a romániai aktív orvos- és gyógyszerésztársadalmat, felzárkóztatni az ifjú pályatársakat – hangzott el *dr. Bitay Enikő*, az EME elnökének beszédében.

A rendezvényt köszöntötte *Péter Ferenc*, a megyei tanács elnöke.

Az idei tudományos ülészakra jelent meg a szakosztály legfrissebb kötete, címe: *30 év anyanyelven az*

Prof. dr. Noszál Béla és prof. dr. Szilágyi Tibor

Fotó: Bodolai Gyöngyi

elhangzott nyitóbeszédéből idézett, amelyben nagyon szépen megfogalmazta az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály szerepét, amely azóta is ugyanazokért a célokért tevékenykedik. Az eltelt 30 év nagyon sok küzdelemmel teli, de viszonylag nyugodt, kiegyensúlyozott világban zajlott, azonban az utóbbi két év sok mindent gyökeresen megváltoztatott. Amikor az emberiség azt hitte, hogy a fertőző betegségeket legyőzte, és a 21. század Európájában háború már nem lehetséges, akkor szembesülnünk kell, hogy igenis mindkettő megtörténhet. A negatív következmények ellenére a kétéves elzártság a kommunikációs technológia olyan fejlődését hozta, hogy a világ távoli vidékein zajló kongresszusokon való online részvétel is természetessé vált. Ennek ellenére továbbra is nagyon fontos a személyes találkozás, a visszajelzés és a tantermi előadás. Az új technológia és a személyes kapcsolatok egyensúlyba kell hogy kerüljenek egymással – hangsúlyozta az elnök.

egészségtudományok szolgálatában 1990–2020. A kötet, ahogy a címe is jelzi, az elmúlt három évtized magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésztudományi tevékenységének a tükré. A hasznos és érdekes kötet megírása során szerzett tapasztalatokról a három szerkesztő: *prof. dr. Szilágyi Tibor*, *prof. dr. Gyéresi Árpád* és *prof. dr. Egyed Imre* egyetemi tanárok számoltak be. Elmondták, hogy komoly élményt jelentett számukra az adott kor hangulatát, a szakosztályi beszámolókat megíró elnökök egyéniségét felfedezni, hiszen, akinek múltja és cselekvő jelene van, annak jövője is lesz – emelte ki Gyéresi professzor. Beszámolt arról is, hogy közel száz fénykép illusztrálja a könyvet, amelyben megtalálható a 30 év összes programfüzete.

„A kötet által nemcsak a szakosztály teljesítményei, eredményei köszönnek vissza, hanem mindazok az elődeink, szakosztályi vezetők, rendezvény szervezők, folyóirat-szerkesztők, akiknek a hozzájárulása nélkül nem lehetett volna fenntar-

tani, folyamatosan működtetni ezt a szakosztályt. Ugyanakkor jövőbeni irányt mutató, optimizmust sugárzó, tevékenységre serkentő fontos dokumentum ez a kötet, hogy követőkre leljen mindaz a szándék, amit eddig a szakosztály képviselt, megvalósított és önzetlenül továbbad” – méltatta a kiadványt *dr. Bitay Enikő*, az Erdélyi Múzeum Egyesület elnöke.

A nyitóünnepségen átadták a 2022. évi Lencsés György – Ars Medica díjat *dr. Noszál Béla* emeritus professzornak, aki 1994–2012

között a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészi Kémiai Intézetének igazgatói tisztségét látta el. Ezalatt világszínvonalú gyógyszerkémiai, bioanalitikai kutatóegységet alakított ki, melynek keretében a marosvásárhelyi Gyógyszerészi Kar munkatársai is lehetőséget kaptak néhány hetes együttműködésen alapuló kutatómunkára. Négyezer választották meg a Gyógyszerészi Kar dékánjának, vezetésével a kar a magyar egészségügyi felsőoktatás legmagasabbán értékelt egysége lett. Bázisán alakították ki Hőgyes-Schöpf-Mérei Gyógyszerkutatói Centrumot.

Noszál professzor négy alkalommal volt meghívott plenáris előadója az EME OGYSZ tudományos ülészakainak, előadóként részt vett a doktoranduszok tudományos konferenciáján. Intézetében folyamatosan lehetőséget biztosított erdélyi szakembereknek (hallgatók, egyetemi oktatók, doktoranduszok) színvonalas kutatások kivitelezésére... 2013-ban létrehozta az azóta is gyümölcsözően működő, félévente meghirdetett pályázati rendszert az EME OGYSZ, valamint a Richter Geodeon Gyógyszergyár anyagi támogatásával, erdélyi magyar kutatók, kutatócsoportok számára a budapesti kollégákkal végzett közös munkára – hangzott el *dr. Gyéresi Árpád* professzor méltató beszédében.

A nyitóünnepséget Koszika és zenekarának fellépése zárta.

Április 9-én, pénteken tartották a négy plenáris előadást a Kultúrpalota nagytermében.

A fájdalomcsillapítás gyógyszeres kezelési lehetőségeiről és új gyógyszerfejlesztési stratégiájáról *prof. dr. Helyes Zsuzsanna*, a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvosi Kar, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetének egyetemi tanára tartott előadást.

Dr. Volom András fogszakorvos az éjszakai fogcsikorgatás, az alvási apnoé és a reflux közötti összefüggéseket mutatta be, valamint a szájkörüli izmok diszfunkciójának általános orvosi vonatkozásait.

Dr. Nagy Zsombor Kristóf, a Budapesti Műszaki Egyetem docense a jövő gyógyszergyártásáról és innovatív biológiai gyógyszerekről beszélt a hallgatóságának.

Betegségeink jó hányadát önmagunk okozzuk azzal, ahogyan élünk – hangzott el *dr. Puskás Attila* érgyógyász főorvos *Életmód-medicina: Tényeken alapuló prevenció és terápia* című előadásában.

Ezt megelőzően április 7-én reg-

geltől ideggyógyászati továbbképző előadásokat tartottak.

Délután az antibiotikum-rezisztencia és antibiotikum-felhasználás a mindennapokban témakörrel zajlottak a továbbképző előadások, majd fogorvostudományi workshopra is sor került.

Csütörtök déltől valamennyi szekcióban megkezdődött a tudományos dolgozatok bemutatása, ami péntek estig folytatódott az ideggyógyászat, gyógyszerésztudomány, kísérletes orvostudomány, kardiológia, ortopédia témakörökben. *Dr. László Ilona* és *dr. Zuh Sándor-György Csonttörések gyermekkorban* című kötetét *dr. Kraft Zsolt* mutatta be. Ugyancsak péntek délután mutatták be a poszttereket, amelyek változatos témakört öleltek fel.

Április 9-én, szombaton a gyermekgyógyászat, belgyógyászat, endokrinológia, labor diagnosztika, közegészségtan, orvos- és gyógyszerésztörténelem, patológia, sebészet, szemészet, nőgyógyászat, urológia és intenzív terápia témakörökben hangzottak el a tudományos dolgozatok.

Szombaton délelőtt megtartották a Keresztény Orvosok Szövetségének évi közgyűlését, majd a Grand Szálló nagytermében zárult a konferencia, amelyen közel félezren vettek részt.

Fiatal orvosok, rezidensek

A szakosztály 30 éves története

A rendezvényt megelőzően, április 6-án a Studium HUB közösségi központban tartották nagy érdeklődés, népes részvétel mellett a pályakezdő orvosok és gyógyszerészek fórumát.

Tubák Nimród, a szervezők egyike érdeklődésünkre elmondta, hogy szakorvosokat, rezidens orvosokat célozott meg a rendezvény.

– A tulajdonképpeni célunk az volt, hogy a tudományos ülészszakon elhangzó sok szakmai előadás mellett a tudományon kívül szervezzünk egy alternatív programot, ami fiatalos, és arról szól például, hogy van-e az orvosnak szüksége önképzésre, hol érdemes pályát kezdeni, egy állami vagy egy magánintézményben-e; melyek az előnyök és a hátrányok. Továbbá arról is, hogy egy esetleges feljelentés esetén hogyan jár el az Orvosi Kamara, milyen egy malpraxis-bizottság, miben védett az orvos és miben nem. Előadás hangzott el a digitalizáció szerepéről és lehetőségeiről az egészségügyben.

Az idén a gyógyszerészek számára is nyitott volt a rendezvény, hasonlóan érdekes programokkal, kerekasztal-beszélgetésekkel a pályakezdő gyógyszerészek lehetőségeiről, amelyekre különböző területekről kaptak meghívást az előadók (gyárigazgatók, kutatók, magánvállalkozó gyógyszerésztár-tulajdonosok). Célunk az volt, hogy a kezdő gyógyszerész számára bemutassuk az elhelyezkedési lehetőségeket, arra biztatva őket, hogy ne csak a terjeszkedő gyógyszerláncok patikáiban vállalkozzanak a kiszolgáló szerepre, ami a szak iránti érdeklődést is csökkentette.

A fogorvosokról sem feledkeztünk meg, *dr. Márton Csongor* a magánvállalkozó fogorvos lehetőségeiről számolt be. Ma már szinte minden fogorvos magánvállalkozó, az állami intézményekben minimális a fogorvosok elhelyezkedési lehetősége. Magánvállalkozóként viszont céget kell alapítani, ami sok utánajárással és anyagi ráfordítással jár. *Dr. Mártha Krisztina* vezetésével az egyre népszerűbb fogorvos-rezidens-képzés előnyeit és hátrányait vitatták meg, amely során a fogorvostudomány különböző szakágaiban mélyülhetnek el a képzésben részt vevők – számolt be a programról *Tubák Nimród*.

A preklinikai vizsgálatok sikeresek voltak

Fájdalomcsillapító, mellékhatások nélkül

Prof. Dr. Helyes Zsuzsanna orvos, neurofarmakológus, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének egyetemi tanára, a Szentágotthai János Kutatóközpont elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Osztályának tagja, számos díj, elismerés, köztük a Mestertanár Aranyérem birtokosa, bel- és külföldi szakmai társaságok tagja. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya 30. közgyűlésének plenáris előadójaként tartott hosszú tapssal jutalmazott, érdekesítő előadást.

Bodolai Gyöngyi

„A pécsi neurofarmakológus professzor kutatási területe a kapszaicinérzékeny érzőidegek és neuropeptidok vizsgálata légúti, ízületi és bőrgyulladásban, fájdalomfolyamatokban, továbbá új szerkezetű gyulladásgátló és fájdalomcsillapító gyógyszerek fejlesztése.”

– Mikor választotta ezt a kutatási területet? Már egyetemi hallgatóként is vonzotta ez a rendkívül aktuális téma? Előadásában is elhangzott, a manapság használatos opioid és nem szteroid szerkezetű fájdalomcsillapítóknak, gyulladáscsökkentő szereknek számos kellemetlen mellékhatása van.

– Diákkörösként az Anatómiai Intézetben kutattam, neuroendokrin témában dolgoztam. Mindig is vonzott a kutatás, bár eredetileg klinikusnak, gyermekgyógyásznak vagy belgyógyásznak készültem.

1995-ben végeztem az orvosi egyetemet, és tősgyökeres pécsiként szülővárosomban szerettem volna maradni, de az említett területeken nem sikerült klinikai állást kapnom. PhD-hallgatóként kezdtem el dolgozni 1995 szeptemberében a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetben, amit akkoriban átmeneti állapotnak tekintettem. Arra gondoltam, hogy klinikai munkámat megalapozza a kutatás, de akkori főnököm, intézetvezetőm, Szolcsányi János professzor, akadémikus olyan szinten „megfertőzött” a szenzoros idegrendszer kutatásának a szeretetével és a fájdalom-gyulladás farmakológiájának izgalmas, érdekes területével, hogy végül ott maradtam. A tudományos doktori fokozat, a PhD megvédése, a szakvizsgáim letétele következett, majd egy és utána két pályázat, aztán egy hallgató, kettő, a csoport bővült, és az irány, amelyen elindultam, visszafordíthatatlanná vált. Ma már egy percig sem bánom, hogy így alakult.

– Ilyen sokat ígérő eredmények birtokában hogyan lehetne akármit is bánni? Már közhelynek hangzik, hogy a fájdalom egyidős az emberiséggel, de ez a valóság. Előadásában részletesen beszélt, jól szerkesztett táblázatokat mutatott a

fájdalom eredetéről, típusairól. Az évszázadok során hogyan tekintettek a fájdalomra?

– A tartós fájdalom mindig megkeserítette az emberek életét. Az akut fájdalom egy elhárító, védekező reakciót indít be, ami jó, mert arra figyelmeztet, hogy valamit tenni kell a károsító tényező ellen, egy gyulladt fog esetében például csökkenteni kell a gyulladást. Amikor érezzük, hogy forró egy kályha, el kell húznunk a kezünket, ezért is mondhatjuk, hogy a heveny fájdalom hasznos. Azoknak az embereknek a helyzete, akiknek a fájdalomérzete valamilyen genetikai vagy egyéb betegség hatására nem megfelelő, nagyon nagy gondot jelent.

– Egyik oldalon vannak ők, a másikon azok, akik éveken, akár egy életen át sem szűnő fájdalomtól szenvednek.

– A krónikus fájdalom egészen más, az életminőséget és a munkaképességet nagymértékben csökkenti, óriási egészségügyi és társadalmi probléma. Háttérben gyakran nincs semmi azonosítható ok, amelyet kezelni lehetne. A tartós idegi károsodás komponenseket is tartalmazó (neuropátiás) fájdalomállapotok igazi terápiás kihívást jelentenek. Sajnos a mechanizmus szempontjából ma sincs a kezünkben több fájdalomcsillapító lehetőség, mint több száz évvel ezelőtt, ezért fontos e terület kutatása.

– Melyek a klasszikus fájdalomcsillapítók „problémái”, mellékhatásai?

– A jelenlegi fájdalomcsillapítók két fő hatásmechanizmuson keresztül hatnak. Az egyik a morfinszerű, kábító fájdalomcsillapítás opioid vegyületekkel, amelyekre összetett, központi és perifériás idegrendszeri támadáspont jellemző. Az opioid receptor aktiváció egyrészt a perifériáról a központi idegrendszer felé a fájdalominger továbbítását gátolja, másrészt a leszálló fájdalomgátló pályarendszert aktiválja. Sokféle ilyen erős, kábító fájdalomcsillapító van, ami az idegi fájdalmak egy részére hat, de jelentős részére sajnos nem. Hónaponként át történő alkalmazásuk számos problémával, mellékhatással jár, mint pl. a hozzászokás, függőség, székrekedés, légzés-depresszió.

A másik gyógyszercsoport az aszpirin mintájára működő nem szteroid gyulladáscsökkentők, fájdalom- és lázcsillapítók, amelyek a fájdalom- és gyulladáskeltő prosztaglandinok termeléséért felelős ciklooxygenáz enzim gátolják. Közepes vagy enyhe hatásúak, fejfájás, zsigeri fájdalom, gyulladásos fájdalom csillapítására alkalmasak, de a hosszan tartó, krónikus idegi eredetű fájdalomra egyáltalán nem hatnak. Mellékhatás-spektru-

Prof. Dr. Helyes Zsuzsanna

Fotó: Bodolai Gyöngyi

muk szintén nagyon széles, pl. a jól ismert gyomor-bél rendszeri károsítás, vesekárosítás, trombotikus szövődmények és szív-ér rendszeri problémák.

E két csoporton kívül szóba jönnek bizonyos epilepszia és depresszió kezelésére használt, központi idegrendszeren ható gyógyszerek (adjuváns analgetikumok), de egyéb lehetőség nem áll rendelkezésünkre.

– Ezek szerint a kutatások olyan új fájdalomcsillapítók fejlesztésére irányulnak, amelyek hatásosan csökkentik a tartós, idegi eredetű fájdalmat, és nincsenek vagy nagyon enyhe mellékhatásaik vannak.

– Elsősorban idegi eredetű krónikus fájdalom kezelésére fókuszálunk, mint pl. a perifériás idegrendszer különféle károsodása, cukorbetegség, tumorellenes gyógyszerek, trauma, baleset vagy műtét, degeneratív vagy gyulladásos ízületi károsodás következtében kialakuló állapotok. Primér krónikus fájdalomállapot a fibromyalgia, amelyben nincs gyulladásos mechanizmus, a betegnek mégis széles körű izomrendszeri fájdalma van. Valószínűleg stresszfaktorok és a depresszió is szerepet játszanak a mechanizmusában, azonban a kialakításában szerepet játszó tényezők nem ismertek. A krónikus primér fájdalomállapotokhoz sorolható a krónikus regionális fájdalom szindróma, amelynek autoimmun tényezője is lehet. Ezek a tartós tünetek, amelyek ellenállnak minden jelenlegi fájdalomcsillapítónak, óriási problémát jelentenek a betegeknek éveken, évtizedeken át.

– A csipős paprikában lévő kapszaicinnek az érzőideg-végződésekre gyakorolt

hatását évek óta kutatják a pécsi egyetemen, az utóbbi időben milyen eredményre jutottak?

– A kapszaicin hatásainak és hatásmechanizmusának kutatására irányuló témát Szolcsányi János professzor úr hozta magával Szegedről, amikor Pécsre jött. Nagyon szerencsésnek mondhatom magam, mert az ő egyik tanítványa lehettem, ő volt a mesterünk. A kapszaicin célmolekulájára (Tranziens Receptor Potenciál Vanilloid 1: TRPV1 ioncsatorna) ható (elsősorban gátló) fájdalomcsillapító gyógyszerek fejlesztésével világszerte számos gyógyszergyár foglalkozott. 1997-ben sikerült ezt a receptort azonosítani, klónozni, felfedezésért a kaliforniai David Julius professzor 2021-ben az egyik orvosi Nobel-díjat kapta.

Bár a 2000-es években intenzíven fejlesztett TRPV1-blokkoló fájdalomcsillapító-jelöltek nagyon hatékonyak voltak, a fő problémát a hipertermizáló (testhőmérsékletet kórosan emelő) mellékhatásuk jelentette, mivel e receptor a hőszabályozásban is fontos szerepet játszik. Több értékes gyógyszerjelölt e mellékhatás miatti bukása ellenére ez az irány még nem teljesen reménytelen, mert a receptor aktivációs mechanizmusainak a mélyebb kutatása egyértelművé tette, hogy vannak olyan TRPV1-gátlók, amelyek nem hipertermizálnak.

Időközben a TRP receptorcsalád nagyon hasonló TRPA1 ioncsatorna tagjára irányuló kutatások egyre jobban előtérbe kerültek. A TRPA1 ugyancsak fontos szerepet játszik krónikus fájdalomban, azonban a hőszabályozásban nem vesz részt. A mi munkánk arra is irányul, hogy ezekre az ioncsatornákra hogyan tudunk hatni, aktivációjukat hogyan tudjuk közvetlenül vagy közvetetten gátolni a természetes, endogén aktivátorok képződésének gátlásával. A pécsi kutatások egyik vonala a Semmelweis Egyetemen és Mátyus Péter gyógyszerkémikus professzorral együttműködve erre irányul. Nagy reményeink vannak a jelenleg fázis I klinikai vizsgálatok alatt álló gyógyszerjelöltünkön vonatkozóan. Az elmúlt 10 évben elvégzett, állatkísérleteket is magukba foglaló preklinikai vizsgálatok sikeresek voltak, az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézettől megkaptuk a fázis I klinikai vizsgálatra vonatkozó hatósági engedélyt egészséges önkéntesen végzett tolerálhatósági vizsgálatokra, amelyet reményeink szerint idén év végére befejezünk. Utána kezdődhet a krónikus fájdalomállapotokban szenvedő betegcsoportokon való tesztelés.

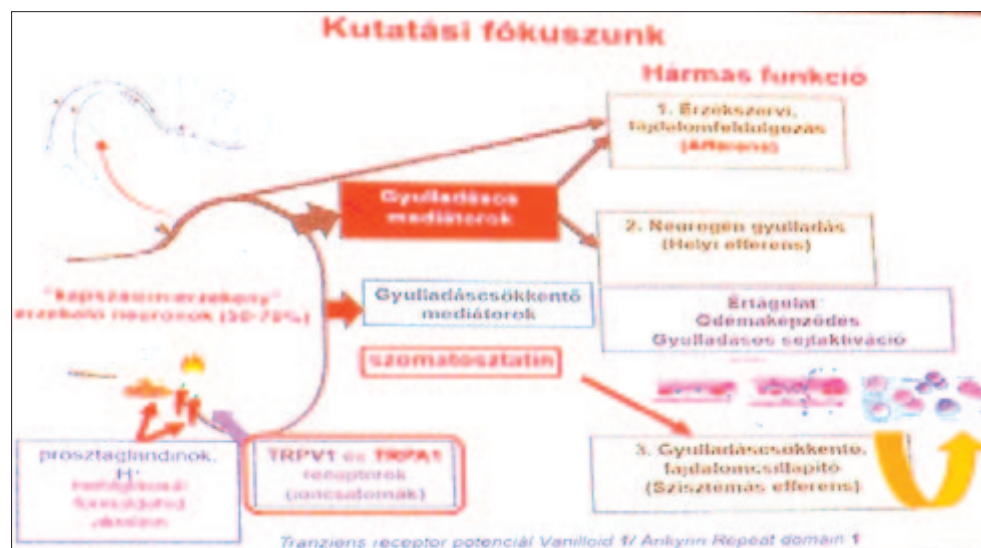
– Mennyi idő van még hátra, amíg ebből a hatóanyagból forgalomba kerülő gyógyszer lehet?

– Legkevesebb 5-6 év.

– Említette a professzor asszony, hogy egy bécsi céggel fognak együttműködni.

– Egy Bécsben működő kis cég, az Algonist GmbH – amit közösen hoztunk létre ott élő magyar és külföldi, valamint hazai kollégákkal – az új fájdalomcsillapító-jelöltünk klinikai vizsgálatára és további új molekulák azonosítására, optimalizálására fog összpontosítani, egyetemünkkel szoros együttműködésben.

– További sikeres kutatómunkát kívánok!

Hagyományos tojásírás a várban Kosárnyi örökség a Gyimesekből

Fotó: Nagy Tibor

Gyimesi mintákkal ékesített piros tojások készültek múlt hét végén a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában. A Parapács Egyesület húsvéti vásárán zajlott hagyományőrző tevékenységről Kelemen Verát, a kézművesprogram irányítóját kérdeztük.

Nagy Székely Ildikó

– A főtt vagy kifújt tojással hideg, kihűlt vagy kézmeleg állapotban dolgozunk, az íráshoz méhviaszt használunk. Az eszköz neve, amivel a műveletet végezzük, kesice vagy íróka. Miután megírtuk, piros festékbe mártjuk a tojást, pár percig benne hagyjuk, utána kiemeljük a fakanállal, és eltávolítjuk róla a viaszt, végül szalonnával fényesítjük.

– *Melyek a jellegzetes gyimesi motívumok?*

– A legelterjedtebb a gereblyés, a fenyőágas és a cserelapis. A gereblyés az egyik legrégebbi minta, a gyimesi csángók munkájára utal. Amúgy valamennyi motívumnak megvan a maga jelentése. Mi most a gyimesbükki Antalné Tankó Mária mintáit használtuk. Az említettek mellett a béka-segge nevű is, mondanom sem kell, hogy ez a kamaszok nagy kedvence.

– *A te gyermekeid szoktak tojást festeni?*

– A 19 éves nagylányom besegít a húsvéti készülődésbe, a tojásírásba is. De a legkisebb, tízéves gyereket is érdeklik az ilyen kreatív tevékenységek, ő fiú léte szívesen fest tojást.

– *Mi a kedvenc mintája?*

– Modernebb dolgok, autó, mosolygó arc. Nekünk, felnőtteknek viszont az a dolgunk, hogy türelmesen, szépen visszatereljük a fiatal nemzedéket az igazi értékekhez, az eredeti forráshoz.

Köszöntő

A Harmónia rovat munkatársai nevében a költészet napjáról megemlékezve József Attila versével és a kreativitási vetélkedőn készült kedves képpel kívánunk áldott, örömteli húsvétot, amelyből idén, régi szokás szerint, a locsolók sem hiányoznak.

Isten

*Hogyha golyóznak a gyerekek,
az Isten köztük ott ténfereg.
S ha egy a szemét nagyra nyitja,
golyóját ő lyukba gurítja.*

*Ő sohase gondol magára,
de nagyon ügyel a világra.
A lányokat ő csinósítja,
friss széllel arcuk pirosítja.*

*Ő vigyáz a tiszta cipőre,
az utcán is kitér előre.
Nem tolakszik és nem verekszik,
ha alszunk, csöndesen lefekszik.*

*Gondolatban tán nem is hittem.
De mikor egy nagy szákot vittem
s ledobván ráültem a szákra,
a testem akkor is őt látta.*

*Most már tudom, őt mindenképpen
minden dolgában tetten értem.
S tudom is, miért szeret engem –
tetten értem az én szívemben.*

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Ingyenes ivartalanítás zajlott a kutyamenhelyen A gazdátlan állatok számának csökkentéséért

Március utolsó napjaiban Marosvásárhelyen ingyenes ivartalanítási kampányt szervezett és támogatott anyagilag a németországi Tasso állatvédő civil szervezet, partnerségben a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal helyi tanácsával. Az akció fő célja csökkenteni a Marosvásárhely területén élő gazdátlan állatok szaporulatát, ezért mindenekelőtt a vállalatok udvarán, építőtelepeken élő vagy örökbe fogadott cicák és kutyák ivartalanítására fektettek hangsúlyt.

Szer Pálosy Piroska

A három nap alatt reggeltől estig tartó megfeszített munkával végezte a műtéseket a kutyamenhely állatorvosa, dr. Tancău Bogdan, akinek segítője Nagy Emília, a menhely vezetője volt, illetve mindennapi teendők mellett a kutyamenhely alkalmazottai.

A 2013. évi 1059-es számú kormányrendelet szerint a szaporításra nem jogosult állatok ivartalanítása kötelező, kivételt képeznek az idős, beteg vagy vemhes egyedek. Megjegyzendő, hogy a műtét beavatkozás előtt és aznap nem szabad etetni az állatot, és nem lehet beteg, idős egyedeket vagy olyanokat sterilizálni, amelyek szoptatnak vagy a tüzelési időszakban vannak.

– *Az elmúlt időszakban nőtt-e vagy stagnál a gazdátlan állatok száma megyeszékhelyünkön?* – kérdeztük a kutyamenhely vezetőjét.

– A gazdátlan ebek száma nem nőtt az előző évekhez viszonyítva, a gond azonban a falvakra behozott és sorsukra hagyott kutyákkal van. A felelőtlen gazdák sajnos különböző okok miatt megszabadulnak a felnőtt egyedektől, és nincsenek tudatában annak, hogy a hirtelen táplálék és biztonság nélkül maradt állatok veszélyeztetik a gyanútlan járókelők testi épségét vagy a porázon sétáltatott házi kedvencekét. Az utóbbi időben egyre több mikrocsipes azonosítóval rendelkező kóbor kutyát fogtunk be, és az azonosítás nyomán felvettük a kapcsolatot a gazdákkal, de a legtöbb esetben nem tartanak igényt az állatra. Ebből arra lehet következtetni, hogy nem véletlenszerű elcsángálásról van szó, hanem a gazda egyszerűen útra tette az állatot. És akkor nem beszélünk a kölyökkutyákról, amelyeket ugyancsak lakótelepeken, útszéleken hagynak sorsukra, és válnak belőlük kóbor ebek.

– *Jelentkeznek-e az azonosított állatok gazdái, és mennyi a visszaszolgáltatási díj?*

– Az állatok utcára tevése bűncselekménynek számít, és az állatrendőrség, illetve az állatjóléti igazgatóság hatáskörébe tartozik. Az utcákon kóborló állatokat befogásuk után ellenőrizzük, a mikrocsippel rendelkezők tulaj-

Fotó: Save&Smile Állatmentő Egyesület

donosait értesítjük. Ha azonban nem tartanak igényt az állataikra, egyértelmű, hogy a menhely biztonságosabb számukra. A visszaszolgáltatási díj 451 lej, egy napra az ellátási díj pedig 11 lej.

Az ilyen sterilizálási akciók azért is fontosak, mert egyetlen szuka sterilizálásával rengeteg ártatlan lény életének a kioltása megelőzhető, és a gazdátlan kutyák és cicák száma ezáltal csökkenthető.

A fiúkutyáknál egyéves kor körül, a szukáknál ivarérettség előtt, 6–8 hónapos korban ajánlott az ivartalanítás. A kan kutya ivartalanításával nagyban csökkenthető az idős ebeknél viszonylag gyakran kialakuló prosztataadaganat kialakulásának esélye. Az ivartalanítás után pár héttel a legtöbb esetben nyugodtabbak és kiegyensúlyozottabbak lesznek. A szuka ivartalanításával megelőzhető a nem kívánt szaporulat és a tüzelés okozta kellemetlenségek. Az ivartalanított szuka nem szökik el, és nem vonzza a környék kanjait sem. Az időben elvégzett ivartalanítással számottevően csökken a gyakori emlődagatok kialakulásának esélye, megelőzhető a petefészek- és méhdaganatok. Az első tüzelés jelentkezése körüli életkorban elvégzett ivartalanítás bizonyítottan csökkenti az emlődagatok kockázatát.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén április 20-tól május 21-ig tartózkodik a Nap a Bika jegyében. A természet szépsége, a virágok színpompája eluralkodik mifelénk. A bipoláris világ magában hordozza mindennek az ellentétét, megjelenítve a másik oldalt. A szép determinálja a csúnya létét, ahogy a béke sem más, mint felkészülés a háborúra.

A Bika jegyben született ember biztonságot szeretne. Ez a vágy mindannyiunkban él, már csak azért is, mert a bizonytalanság olyan lelkiállapotot okoz, amiben nem érezhetjük jól magunkat. És mint már oly sokszor tettem rá célzást, a mai világ történései a stabilitásunkat és nyugodt életvitelünket torpedózzák meg. Manapság a világban pont a Bika józan paraszti esze a legnagyobb hiánycikk. Úgy tűnik, mintha a döntéshozók nem látnák a fától az erdőt. Vagy a megoldás helyett politikai szembevetődést játszanának az európai adófizetők pénzén. Miután a Covid-örülettel leterítették a világgazdaságot, mi, az emberiség optimistább részéhez tartozók azt hittük, hogy látszik a fény az alagút végén. Aztán kiderült, hogy az alagútban megjelenő fény nem más, mint az orosz-ukrán háború kezdete. A vírusszakértők átváltak katonai szakértőkké, és az internet világában ez pillanatok alatt meg is valósult. Mindenkinek van erről is véleménye, és ez így van jól, még akkor is, ha „a kutya ugat, és a karaván halad”. A tények azonban makacs dolgok, bár az irracionális világalma olyan filmet rendez, amilyenre bőségesen megvan a producerideológusok pénze. A hamisított valóság versus valóság összecsapása is vehemensen zajlik. Ha igaz, a fényességes Nyugat már készülődik a világnyomorra. Javaslato hangzanak el

arra, hogy csak maximum öt percig zuhanyozzon a lakosság, nyáron 27°C alá ne hűtsék a lakást, mert a klíma ugyebár sok áramot fogyaszt. Télen pedig ne fűtsenek 18°C fölé, és vegyenek fel még egy pulóvert, mert ugyebár „gáz van”, amikor gáz nincs. Ezek az ijesztgetések a felkészítő tanfolyamok a túlélésre, merthogy az oroszokat előbb-utóbb azzal is büntetni kell, hogy nem vesz tőlük Európa földgázt és kőolajat. A szankcióknak nevezett büntetés tulajdonképpen azt eredményezheti, hogyha valamilyen csoda folytán nem kötnek békét, az európai vezetők saját polgáraikat fogják megnyomítani. Erre halad a világ, aki nem hiszi, menjen el bevásárolni, vagy nézze meg a villany- és gázszámláját.

Sem a Nyugat, sem a magyar ellenzék nem érti, hogy miként nyert a Fidesz, újra kétharmados többséggel. Pedig a képlet egyszerű: az emberek békét és biztonságot szeretnének, és ezt az ajánlatot csak a magyar kormány tudta hitelesen képviselni. Ezért kapott olyan felhatalmazást határon innen és túlról a magyar nemzet nevű közösségtől, amilyen még nem volt a rendszerváltozás utáni magyar történelemben.

A Bika legmagasabb szintű megélése: a hit őrzője. Nehéz időköt élünk, az tény. De csak összetartással, egymás segítségével fogunk tudni egyről a kettőre jutni.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

A mell helyreállítására vonatkozó program az idén is folytatódik

A Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórházban a mell helyreállítására vonatkozó országos alprogram keretében 2022-ben is ingyenesen részesülhetnek mellimplantátum-beültetésben azok a nők, akik onkológiai okokból részleges vagy teljes melleltávolító műtéten estek át. A mellrekonstrukció költségeit a megyei egészségbiztosítási pénztár fedezi.

Az idei évtől a pénztár fedezi a programban szereplő nők mellszimmetrizáló műtétjét is.

A mellrák miatti melleltávolítás utáni helyreállítás a lelki és érzelmi egyensúly visszaállítása szempontjából fontos, mivel növeli a nők önbizalmát és életminőségük javítását.

Ahhoz, hogy a program keretében melleltávolító műtétben részesüljön a páciens,

a sürgősségi kórház valamelyik plasztikai sebészéhez kell fordulnia vizsgálatra.

A páciensek a daganat gyanújának első jeleire jelentkezhetnek a plasztikai sebészeti rendelésen, ugyanis a mell helyreállítására vonatkozó azonnali vagy későbbi döntést egy általános sebészből, onkológusból, patológusból, röntgenorvosból, plasztikai sebészből álló csoportnak kell eldöntenie. A páciens az említett orvosok által végzendő vizsgálatokra a kórház keretében jogosult. Időpontot kérni a plasztikai sebészeti rendelésben vagy online a <https://spitalmures.ro/programari-ambulatoriu> címen lehetséges.

A Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház 2014 augusztusa óta szerepel az onkológiai bántalmak utáni mellhelyreállító műtétek elvégzésére vonatkozó országos alprogramban – tájékoztatott a kórház sajtóirodája. (bodolai)

Rendkívül nehéz laparoszkópos sebészeti beavatkozás

Egy 66 éves férfibeteg bal veséjében lévő tíz centiméteres és a hasnyálmirigy testében és farkában áttétet képző daganatot távolított el egy több szakemberből álló csoport a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház 1-es Sebészeti Kórházában.

„A műtét során a bal vesét együtt távolítottuk el a környező szervekkel, szövetekkel, a bal mellékvesével, a léppel, a hasnyálmirigy farkával, testével és a környékükön lévő összes nyirokcsomóval úgy, hogy csak egészséges szövet maradt a páciensben” – nyilatkozta dr. Gabriel Serac sebész főorvos, a csoport vezetője.

Az a tény, hogy laparoszkópos módszerrel operáltak, a lyuksebészet minden előnyét biztosítja: kisebb fájdalom, a gyomor-bél működés gyors megindulása.

A páciens jól gyógyult, az első naptól már étkezett, és a hatodik napon elhagyhatta a kórházat. A további kezelések az onkológusok hatáskörébe tartoznak.

A sebészcsoporthoz tartozik dr. Gabriel Serac általános sebész főorvos, dr. Igor Calancea urológus főorvos, dr. Ioan Nemes intenzív terápiás főorvos, dr. Ioana Cojocaru általános sebész szakorvos – tájékoztatott a kórház sajtóirodája. (bodolai)

1.		BRAZIL ÍRÓ (JORGE)	TOLÓZÁR	ÉJJELEK LÁTJUK	BEGÉZETT THOMAS	VODKA-CSEPEK!	... IRAE (A HARAG NAPJA)	FÁBA VÉS SPANYOL FÉRFINEV	FRANCIA ZENE-SZERZŐ (ÉDOUARD)	HORONY (NÉMET)	NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	CSINOS, JÓL ÖLTÖZÖTT	LÉTEZIK UTOLÉRO ES ELÉBE KERÜLO	SZÁNT	BIS ... QUI CITO ... (LATIN SZÓLÁS)	MEZTELEN MŰVÉSI ALKOTÁS
Phoküldész ógörög (miletoszi, i. e. VI. századi) költő tanácsát idézzük a rejtvény fősoraiban.		B														E
	DALLAM							... VLAICU (REPÜLŐS) NŐI NÉV (DEC. 1.)					MACSKA (NÉMET) HOSSZAB-BIT			
	ELEMI PARÁNY FONTOS GAZ-DASÁGI ÁG					HANGJELZŐ LEHET TOLNA M. HELYSÉG				FÉNYTE-LENSÉG NEBRASKAI ÁLLAM						ZORRO JELE VÉRSHÍVÓ FÉREG
2.	V	MAROS-PARTI VÁROS	UGYANAZ (LATIN) SVÁJCI ÍRÓ (CLAUDE)		LOPAKODÓ ZENE-DRÁMA				SZÉT-SZÉLED ÖGÖRÖG PIACTÉR						POST MOR-TEM (RÓV.) STURM UND ... (IROD. IR.)	
	MINDEN RÉSZLETRE KITERJEDŐ				F. BAUM VA-RÁZSLÓJA MÓDOSÍTVA ÚJRA ÍRÓ		MUTATÓSZÓ SZOLMIZÁ-CIÓS HANG		ANNYI MINT (RÓV.) ELÓTAG: MIRIGY			GYILKOL SKÁLA-KEZDET		NÉMET NÉVELŐ SZIBÉRIAI FOLYAM		
	... LOLLORIGIDA (SZÍNÉSZNŐ)		BÓ ESŐ BELGIUMI VÁROS					DUZZAD VISEL-KEGÉS					MAGYAR VÁROS SZAPORÍTÓ-SEJT			
	YPRES MÁSIK NEVE HÉT (FRANCIA)			NAGYOBB HELYSÉG EVŐESZKÖZ				PINCE-SZAGÚ SZÉP VITÉZ					NÉM. ZENE-SZERZŐ (JOHANN S.) KORTYOLÓ			
		...KURO-SZAVA AZ ARGON VEGYJELE					LENGYEL-NÉMET FOLYÓ NÉVELŐ					LUDOLF SZÁMA HÁZBÉRLŐ		PÁROSAN INGATAGI HORDÓ-NYILÁS		
	SZOLMIZÁ-CIÓS HANG EGO	BÁRÁGANI TÓ FOCISTA V. (FERENC)			TÖRÖK VÁROS MOTOR A TESTÜNKBEN				UDVARIAS FERFI RÖVID-NADRÁG							A BŐR VEGYJELE TÉLI CSAPADÉK
		FILOZÓFUS (GIORDANO) NEM TISZTA, HOMÁLYOS			BESZÉLŐ NÉMET FESTŐ (WILHELM)				SZÖGLET SZOBROT KÉSZÍT						FELTÉVE A SZÁJÁBA VESZ	
	SZÁNTÓ-ESZKÖZ		A TETEJÉRE FR. KÁRTYA-SZIN		AZ ITTENI PERZSIA MAI NEVE		ZOKOG MAGYAR CSILLAGÁSZ (ANTAL)		TENGERI EMLŐS MOZI (NÉMET)					NEMES NEDŰ ... ET LABORAI		
	KIVÁGOTT, LETISZÍTOTT FA		HATÁR (FR.) ... NOL, KAMBODZSAI POLITIKUS				SZÁNDÉ-KOZÓ SZEREPATU-RANDOTBAN						EGY (ANGOL) AZ EGYIK SZÜLŐ			ÁSÍTÓ-HANG MIND (ANGOL)
	ESZMÉNY-KÉP		TALLINN RÉGI NEVE FRANCIA RT.					TÖMEGESEN PUSZTÍT SZÉKELY IS				MENTŐOR-VOS (RAED) SZINTÉN				
	PÁROS MALOR!	SÁNCOL A SAKKBAN FÉLSZI!				TOSCANA VÁROS A FOSZFOR VEGYJELE					NAPA PÁRJA BELÁTI!				LENTI RÉSZ SPANYOL AUTÓJEL	
L.N.J.	S												... FITZGE-RALD (DZSESSZ-ÉNEKESNŐ)			

Április 7-i rejtvényünk megfejtése: Szeressétek egymást, de ne csináljatok bilincset a szeretetből.

Az 5. helyért játszhat a Sirius

Bálint Zsombor

Már a második mérkőzésen a maga javára döntötte el a KSE elleni sorozatot a Sirius női kosárlabdacsapata, amely így az 5. helyért játszik a CSM Alexandria ellen.

Akárcsak az első meccs, a szerdai is rendkívül szoros találkozó volt. A marosvásárhelyi győzelem a kiváló védekezésnek köszönhető, amiben Ljubinec jeleskedett, és nem csak a statisztikai számok (3 blokk, 5 lopott labda) alapján állíthatjuk ezt. Ugyanő volt a csapat legponterősebb játékosa is, 67%-os mutatóját többnyire féltávolsági dobásokkal érte el.

Carmin Popa vezetőedző nagyon rövid rotációt használt ezen a találkozón: ha nem számítjuk Solyom négy percét az első negyedben, mindössze hat játékos szerepeltett, közülük Ljubinec és Sherill mind a 40 percet végigjátszotta. Ljubinec mellett Lipovan bátor játékát lehet kiemelni, aki rengeteget vállalt magára.

Statisztikailag a marosvásárhelyi siker végül a jobb lepattanózás (43:33) és a valamivel pontosabb dobások (41-34%) következménye, noha a KSE-nek volt ötlet több kísérlete, miután a Sirius most is 22 eladott labdát jegyzett, a legtöbbet – már megszokhattuk – Sherill (6).

Az 5. helyért rendezendő, CSM Alexandria elleni párharc első meccsét (április 21.) elvileg idegenben játszán a Sirius, a helyszíncsere azonban ezúttal sem kizárt.

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, rájátszás, 2. kör, 2. mérkőzés: Marosvásárhelyi Sirius – Kézdivásárhelyi KSE 65:59 (16-12, 10-18, 22-11, 17-18)

Marosvásárhely, ligeti sportszarnok, 300 néző. Vezette: Octavian Goina (Nagyvárad), Ionuț Moraru (Kolozsvar), Ștefan Atomulesei (Brassó). Ellenőr: Romi Stănculescu (Bukarest).

Sirius: Ljubinec 19 pont, Lipovan 17 (2), Sherill 14, Cortez 9 (2), Chiș 6 (2), Czimbalmos, Solyom.

KSE: Welch Coleman 23 pont (1), Córdá 11 (1), Taylor 9, Lewis 8, Debreczi 5 (1), Kozman 3 (1), Bara-Németh, Tuchilus.

Eredményjelző

* az 1-4. helyért (három győzelemig tartó párharcok): Konstancai Phoenix – Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC 70:76 (0-3), Aradi FCC – Szatmárnémeti CSM 60:55 (3-0).

* az 5-8. helyért (két győzelemig tartó párharcok): Kolozsvári U – CSM Alexandria 51:63 (0-2), Marosvásárhelyi Sirius – Kézdivásárhelyi KSE 65:59 (2-0).

* a 9-10. helyért (két győzelemig tartó párharc): CSM Târgoviște – Bukaresti Agronomia 63:51 (1-0).

* a 11-12. helyért (két győzelemig tartó párharc): Brassói Olimpia – Bukaresti Rapid 84:75 (1-0).

Meglepetés a BL-ben: a Villarreal kiejtette a Bayern Műnchent

A Villarreal 1-1-es döntetlent ért el a Bayern München vendégként a negyeddöntős párharc visszavágóján, így bejutott a legjobb négy közé a labdarúgó Bajnokok Ligájában.

A német együttes a várakozásoknak megfelelően nagy fölényben futballozott, de sokáig nem jutott komoly ziccerig a szervezeten védekező Villarreal szemben. A vendégek védelmét végül Lewandowski törte fel egy pontos lövéssel a második félidő elején. A bajorok több gólt nem tudtak szerezni, hiába birtokolták majdnem kétszer annyit a labdát, mint ellenfelük. A hajrában pedig a szórványos kontrák egyikéből Chukwueze révén a Villarreal megszerezte az elődöntőt érő gólt.

A másik ágon a Real Madrid hosszabbításban búcsúztatta a címvédő Chelsea-t. Az angol csapat a rendes játékidőben ledolgozta kétgólos hátrányát, és továbbjutásra állt a királyi klub vendégként, végül mégis a spanyol együttes került az elődöntőbe, mivel a hosszabbításban gólt szerezve végül csak 3-2-re maradt alul a keddi visszavágón.

Mason Mount góljával már negyedóra elteltével felére csökkent az első meccsen összeszedett hátrány, a második félidő elején pedig Antonio Rüdiger egyenlített összesítésben. Marcos Alonso a londoniak harmadik találatát is megszerezte, de a videóbíró segítségével a találatát nem adták meg, mert előtte a kezére pattant a labda. A londoniak tovább próbálkoztak, és a 75. percben, Timo Werner révén újabb gólt szereztek, s ezzel továbbjutásra álltak. Sőt, ha nincs Thibaut Courtois és bravúros védekezője, biztossá is tehetnék volna a helyzetüket. Azonban nem így történt, és tíz perccel a vége előtt Rodrygo lövéssel szépített a Real, ezzel hosszabbításra mentette a párharcot. A ráadásban aztán Benzema újra betalált, a Chelsea elleni negyedik gólja pedig eldöntötte a továbbjutást.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, negyeddöntő, visszavágó mérkőzések:

* Bayern München (német) – Villarreal (spanyol) 1-1 (0-0)

Gólszerzők: Lewandowski (52.), illetve Chukwueze (88.).

Továbbjutott: a Villarreal 2-1-es összesítéssel.

* Real Madrid (spanyol) – Chelsea (angol) 2-3 (0-1, 1-3, 2-3), hosszabbítás után

Gólszerzők: Rodrygo (80.), Benzema (96.), illetve Mount (15.), Rüdiger (51.), Werner (75.).

Továbbjutott: a Real Madrid 5-4-es összesítéssel.

Televíziós közvetítések az Európa- és a Konferencialigából

* 19.45 óra, Pro Arena, RTL+: Atalanta (olasz) – RB Lipcse (német) (az első mérkőzésen: 1-1)

* 22.00 óra, Pro Arena: FC Barcelona (spanyol) – Eintracht Frankfurt (1-1)

* 22.00 óra, RTL+: AS Roma (olasz) – Bodø/Glimt (norvég) (1-2)

Egy hideg, egy meleg az Arenától

Bálint Zsombor

Két teljesen ellentmondó mérkőzést játszott a női kézilabda A osztályban az Arena a múlt héten.

Előbb hazai pályán fogadta a Beszterce-naszódi Gloria 2018 második csapatát, amelytől csak nagyon szorosan, egyetlen góllal kapott ki idegenben. Az előzményt tekintve így váratlanul hatott, hogy a marosvásárhelyi együttes hazai pályán nagyon gyorsan lemaradt az ellenféltől, és teljesen elszontyolódott a folytatásra. A vendégek már a szünetben 13 góllal vezettek, az Arena pedig ismét 45 gólt kapott egyetlen meccsen, ami sem a védelem, sem a kapusok teljesítményére nem vet jó fényt.

Szombaton ugyanakkor teljesen meglepő módon Resicabányán nyert a szerdán teljesen összeomlott alakulat. Ezen a mérkőzésen is az első félidőben alakult ki a különbség, a második játékrészben pedig sikerült tartani az ötgólos kü-

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, B csoport, 20. forduló: Marosvásárhelyi Arena – Beszterce-naszódi Gloria 2018 II 27-45 (11-25)

Marosvásárhely, Serafim Duicu iskola sportterme. Vezette: Dan Pavel (Zilah), Radu Pentea (Zilah).

Arena: Both, Szász, Jitaru – Gál 10 gól, Sír 6, Moldován 5, Ţifui 3, Groza 2, Opriş 1, Roşca, Dabu, Dina, Mureşan, Virag.

Gloria 2018 II: Stan, Perianu – Ţanc 14 gól, Căprar 8, Fekete 4, Muclea 4, Drăgunoiu 4, Bercea 4, Lung 2, Szabó 2, Pica 1, Gaga 1, Buiican 1, Vălean, Munteanu-Korodi, Moroianu.

lönbséget a rangsorban valamivel jobban álló ellenfél otthonában.

A női kézilabda A osztály ma folytatódik, az Arena a Nagyváradai CSU együttesét fogadja egy újabb háromhetes bajnoki szünet előtt.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, B csoport, 21. forduló: Resicabányai CSU – Marosvásárhelyi Arena 23-28 (11-16)

Resicabánya, városi sportszarnok. Vezette: Lucian Marii (Zsilvásárhely), Laurențiu Stegaru (Zsilvásárhely).

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, B csoport, 20. forduló: Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium – Resicabányai CSU 31-26, Nagybányai CNOPI – CNE Rm. Vâlcea 25-25, Kolozsvári CSU – Nagyváradai CSU 30-25, Marosvásárhelyi Arena – Beszterce-naszódi Gloria 2018 II 27-45; 21. forduló:

Resicabánya: Popescu, Dumitrache, Mureşan – Bleda 10 gól, Vlădăşel 4, Eremici 3, Dumitrescu 3, Buzzi 2, Diaconescu 1, Asaftei, Giuca, Ciobanu, Prykop, Şiman.

Arena: Both, Szász, Jitaru – Ţifui 9 gól, Gál 6, Moldován 5, Sír 5, Groza 3, Roşca, Opriş, Dabu, Dina, Mureşan, Virag.

Resicabányai CSU – Marosvásárhelyi Arena 23-28, Zsilvásárhelyi CSM – Kolozsvári CSU 28-21, Székelyudvarhelyi KK – Nagybányai CNOPI 25-44, Beszterce-naszódi Gloria 2018 II – Temesvári CSU Universitatea de Vest 41-24, Nagyváradai CSU – Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium 44-38.

Răzvan Burleanu újráválasztották a Román Labdarúgó-szövetség elnökévé

Sorozatban harmadik négyéves elnöki mandátumát kezdheti el Răzvan Burleanu a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) élén.

A 37 éves sportdiplomata egyedüli jelölt volt a szövetség keddi közgyűlésén, és a jelenlévők egyhangú szavazatával nyerte el az elnöki tisztséget. Korábban két ellenjelöltet kizártak a versenyből, mert jelölésük nem felelt meg a feltételeknek.

A politológus doktorátussal rendelkező Burleanu 2014 márciusa óta vezeti az FRF-et, korábban a parlamentben dolgozott független szakértőként, és a román, valamint

Eredményjelző

2. liga, felsőházi rájátszás, 4. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – Kolozsvári FC Universitatea 0-0. Az állás: 1. Petrolul 52 Ploieşti 54 pont, 2. Hermannstadt 49, 3. FC Universitatea 48.

az európai minifutball-szövetséget vezette.

Tavaly áprilisban beválasztották a FIFA tanácsába, és ez a tisztsége az UEFA végrehajtó bizottságában is helyet biztosít számára.

Fotó: FRF

Kőolaj, szén, nukleáris fűtőanyag és földgáz

Az EP teljes orosz importembargót követel

Az ENSZ által felállítandó külföldi bíróságnak kellene kivizsgálnia az Ukrajnában elkövetett háborús bűnöket. Fokozni kell a fegyverszállításokat Ukrajnának, hogy az ország megvédhesse magát, a tömegpusztító fegyverek esetleges orosz használatára a lehető legkeményebben választ kell adni – fogalmaztak egy múlt heti állásfoglalásban az EP-képviselők.

Mózes Edith

A múlt csütörtökön 513 szavazattal, 22 ellenszavazattal és 19 tartózkodás mellett elfogadott állásfoglalásban a képviselők további büntetőintézkedések mellett érvelnek, többek között az orosz kőolaj-, földgáz-, szén- és nukleárisüzemanyag-import azonnali, teljes körű embargóját követelik.

Ezt egy olyan tervnek kell kísérnie, amely garantálja Európa energiaellátásának biztonságát, valamint egy stratégiának, amelynek értelmében az EU akkor vonja vissza a szankciókat, ha „Oroszország lépéseket tesz Ukrajna nemzetközileg elismert határain belüli függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának helyreállítása érdekében, és csapatait teljesen kivonja Ukrajna területéről”.

Oroszországot kizárnák a G20-ból

Az uniónak és az EU nemzetközi szövetségeseinek mindenekelőtt teljes egészében és hatékonyan végre kell hajtania a meglévő szankciókat, hangsúlyozzák a képviselők. Felszólítják a tagállamokat, hogy zárják ki Oroszországot a G20-ak közül és más nemzetközi szervezetekből, töb-

bek között az ENSZ Emberi Jogi Tanácsából, az Interpolból, a Kereskedelmi Világszervezetből, az UNESCO-ból. Ez „fontos jele lenne annak, hogy a nemzetközi közösség nem fog visszatérni az agresszor állammal folytatott szokásos üzletmenethez”. A Parlament sajnálatosnak tartja, hogy „egyes uniós tagjelölt országok nem igazodnak az uniós szankciókhoz”.

A Parlament a szankciók hatékonyságának növelése céljából azt kéri, hogy az összes orosz bankot zárják ki a SWIFT-rendszerből, az orosz hajók ne léphessenek be az EU felségvizeire, ne köthessenek ki uniós kikötőkben, és orosz, belarusz közúti áruszállítók ne közlekedhessenek az uniós útvonalon.

Az Oroszországra kivetett szankciók Belaruszra is legyenek érvényesek

A képviselők sürgetik a tagállamokat, hogy szüntessék meg az együttműködést az orosz vállalatokkal a meglévő és új – magyarországi, finnországi és bulgáriai – nukleáris projektekkel kapcsolatban, és fokozatosan szüntessék meg a Roszatom-szolgáltatások használatát.

Emellett „az orosz tisztviselők és a Putyin-rezsimhez kapcsolódó oligarchák, megbízottjaik és strómanjaik, valamint Belarusz esetében a Lukasenka-rezsimhez kapcsolódó ilyen személyek” összes vagyontárgyának elkobását követelik.

Mivel Belarusz is részt vesz az Ukrajna elleni háborúban, ezért az állásfoglalásban a képviselők azt kéri, hogy az Oroszországra kivetett szankciók Belaruszra is érvényesek legyenek. Ennek célja, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök ne használhassa ki Belaruszt a szankciók kijátszására.

Különleges ENSZ-bíróságot kellene felállítani

A képviselők az orosz csapatok által Ukrajnában, elsősorban Bucsbán elkövetett megdöbbentő kegyetlenségekre mint „tagadhatatlanul háborús bűncselekményekre” utalnak. Ezek teljesen vagy szinte teljesen elpusztították Mariupolt, Volnovankát és más városokat és falvakat. A képviselők hangsúlyozzák: a háborús bűnök kivizsgálására egy különleges ENSZ-bíróságot kellene felállítani.

Folytatni és fokozni kell a fegyverszállításokat

A Parlament megismétli: az Ukrajnába irányuló fegyverszállításoknak folytatódni és fokozódni kell annak érdekében, hogy Ukrajna hatékonyan megvédhesse magát. A képviselők támogatnak minden további védelmi segítséget, amelyet a tagállamok egyenként vagy az európai békekeretben belülről ukrán fegyveres erőknek nyújtanak.

Mivel csaknem 6,5 millió ukránnak kellett az országon belül elhagynia otthonát, és négymilliónál többen az országot elhagyva menekültek a háború elől, a képviselők biztonságos humanitárius folyosókat követelnek a bombázás elől menekülő polgári lakosság evakuálására. A képviselők emellett az uniós humanitárius segítség fokozását kéri.

Az EP elítéli azt az orosz retorikát, amely tömegpusztító fegyverek használatát sejteti. A képviselők hangsúlyozzák: ilyen fegyverek bevetése a legsúlyosabb következményeket vonná maga után.

Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Csökken a keresztény egyházak befolyása Németországban

Kisebbségbe kerülhetnek a katolikusok és az evangélikusok Németországban az idén egy kedden ismertetett előrejelzés szerint.

A Németországban előforduló világnézetekkel a Giordano Bruno közhasznú alapítvány (Giordano Bruno Stiftung – gbs) szervezeti keretében foglalkozó társadalomtudományi kutatócsoport (Forschungsgruppe Weltanschauungen in Deutschland – fowid) becslése szerint az idén áll elő évszázadok óta először, hogy nem éri el az 50 százalékot a római katolikusok és a protestánsokat összefogó evangélikus egyház (Evangelische Kirche in Deutschland – EKD) tagjainak összesített aránya Németországban.

Tavaly év elején a német lakosság 51 százaléka volt római katolikus vagy protestáns, 1990-ben pedig még 72 százalék volt ez az arány. A csökkenő tendencia már hosszú ideje megfigyelhető, de az utóbbi hat évben a korábban feltételezettnél erősebben gyorsult – mondta a Der Spiegel című hírmagazin beszámolója szerint Carsten Frerk, a fowid kutatója, kiemelve, hogy 2000 és 2015 között az egyházak évente körülbelül 0,6-0,8 százalékpontot veszítettek népességarányukból, 2016 óta viszont már 1,0-1,4 százalékpont az éves csökkenés.

Az egyházak hivatalosan csak nyáron teszik közzé a legfrissebb, 2021 végére vonatkozó adatokat. A legutóbbi kimutatások szerint 2020 végén 22,2 millió római katolikus és 20,2 millió protestáns élt az országban. Számuk tavaly év végére 21,8 millióra, illetve 19,7 millióra csökkenhetett. Ez a mintegy 83 milliós lakosságot tekintve 50 százalékos részarány.

A két nagy keresztény egyház befolyásának csökkenése több tényezőnek tulajdonítható. A társadalom elöregedése mellett szerepe van például az adóoptimalizálási törekvéseknek, hiszen a katolikusok és a protestánsok jövedelmének egy részét az állam egyházi adó formájában elvonja és az adott egyháznak utalja, ezt pedig az egyházi tagság megszüntetésével lehet megakadályozni. Kilépcsés hullámokhoz vezettek a katolikus egyházat megrázó gyermekbántalmazási, szexuális zaklatási botrányok is.

Ugyanakkor, mivel több millióra tehető a kisebb keresztény közösségek, köztük a szabadegyházak és az ortodox keresztény irányzatokhoz tartozó közösségek tagjainak száma, a keresztények aránya továbbra is 50 százalék felett van Németországban – emelte ki a Der Spiegel a hírportálján közölt összeállításban. (MTI)

Kolozsvári Esettanulmánynapok

Vissza a jelenléthez!

Két év után ismét fizikai jelenlét mellett szervezték meg a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karán a Kolozsvári Esettanulmánynapokat, ahol sor került a középiskolások üzleti tanácsadó versenyére, valamint a kolozsvári egyetemista-eset tanulmányverseny döntő fordulójára. A rendezvény célja a valós gazdasági helyzetek és problémák megismertetése a középiskolások és egyetemista diákokkal az esettanulmány módszer segítségével.

Nagy-Bodó Szilárd

A Kolozsvári Esettanulmánynapok kapcsán a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának dékánhelyettesét, az esemény főszervezőjét, dr. Szász Leventét kérdeztük.

– *Hogyan kell elképzelni az eseményt?*
– A 2022-es Kolozsvári Esettanulmánynapok komoly hagyományra tekint vissza: a középiskolások versenye 14 éves, míg az egyetemistáknak szóló verseny 27 éves múltra tekint vissza. Kiemelném, hogy az esettanulmány-verseny lényege, hogy egy létező vállalatnak az aktuális problémáira kell megoldást keresni. Külön érdekessége a versenynek,

hogy a diákok egy vállalati szakemberekből álló zsűri előtt mutathatják be a megoldásukat. Az idei verseny esettanulmányát a marosvásárhelyi székhelyű Ortoprofil szolgáltatta, számukra kellett egy jövőbeli stratégiát kitalálni a versenyünkön részt vevő középiskolások és egyetemisták is. Talán érdemes a középiskolások kapcsán megjegyezni, hogy 60 középiskolási csapat jelentkezett az első fordulóra, amelyből a legjobb 16 jutott be. Erdély minden szegletéből voltak csapatok.

– *A középiskolások és az egyetemisták is ugyanannak a vállalat-*

nak oldották meg az esetét. Mi volt a fő különbség a két korosztály megoldásai között?

– Az idei versenynek az volt a különlegessége, hogy mind a középiskolások, mind az egyetemisták ugyanazt a feladatot kellett megoldják. Értelemszerűen azzal a tudással, készségekkel és megoldási módszerekkel, amelyeknek ők birtokában vannak. Azt hiszem, éppen ezért lehetett egy igazán izgalmas verseny ez a középiskolások számára, mert megnézheték azt is, hogy az egyetemisták hogyan szerepelnek ezen a versenyen, hogyan

tudják megoldani ők ugyanazt a feladatot. Kiemelném az egyetemista hallgatók tekintetében azt, hogy akik ezen a versenyen jól szerepelnek, azok továbbjuthatnak, és nemzetközi megmérettetéseken fogják képviselni az intézetet. Ha pedig már itt tartunk, akkor mindenképpen fontosnak tartom megemlíteni, hogy egy mesterképzésen tanuló diákokból álló csapat kijutott az Egyesült Államokba, a világ első számú egyeteme, a Harvard esettanulmány-versenyére. Így április végén nemzetközi szinten is megmérettetnek a kolozsvári BBTE közgazdászhallgatói.

– *Voltak hasonlóságok a középiskolások és az egyetemisták megoldásai között?*

– Még nagyon friss az élmény

így, az eredményhirdetés után egy pár perccel. Annyit viszont már sikerült megtudni a zsűritagoktól, hogy a vállalat képviselői azt jelezték, hogy mind a középiskolások, mind az egyetemisták megoldásai-ból tudnak szemezgetni olyan ötleteket, amelyeket később valószínűleg fel is fognak használni a vállalatnál. Ennek fényében a diákoknak is érdekes lesz megnézni, hogy mi történik a vállalattal a jövőben, és melyek azok a megoldások, amelyeket kivételtek.

– *Egy versenynél mindig érdekes kérdés, hogy mi volt a nyeresemény.*

– A nyeresemények közül én elsősorban a szakmai tapasztalatot emelném ki. Tisztában vagyok vele, hogy elcsépelten hangzik, de azt gondolom, hogy ez egy olyan élmény a diákok számára, amely meghatározhatja a későbbi szakmai fejlődésüket, hiszen ténylegesen, szemtől szemben találkozhattak a vállalat képviselőivel, párbeszédet folytathattak, kérdezz-felelek lehetett részt, valamint olyan szakemberek értékelték ki az ő egyhetes munkájukat, akik több évtizede azon a pályán vannak.

Ezenkívül nagyon komoly pénz-nyereseményeket is kaphattak a diákok, akik jobb helyezést értek el, illetve a támogató vállalatunktól ajándécsomagokat. A Nemzeti Banknál egy különlátogatáson is részt vehetnek az egyetemistáink, akik rááldozták az időt, hogy részt vegyenek ezen a versenyen. Számukra egy pénzmúzeumi látogatás az elkövetkezendő hetekben szintén megvalósulni látszik.

Az esettanulmány-verseny

Súlyosbított a képviselőház az állatkínzásért járó büntetéseken

Döntő házként elfogadta a képviselőház azt a tervezetet, amely megnöveli az állatokkal való kegyetlen bánásmóddal járó büntetéseket. A kegyetlen bánásmód kategóriájába ezentúl a zoofiliát is besorolják.

A törvényhozók egyhangúlag elfogadott javaslata az állatok védelmére vonatkozó 2004/205-ös törvényt módosítja. A jogszabályba beiktattak egy új szövegrészt, amely kimondja, hogy a zoofília is állatokkal szembeni kegyetlen bánásmódnak minősül. Az új változat értelmében veszélyhelyzetben lévő

állatnak minősül az az állat is, amelyet megsebeztek, megcsonkítottak vagy zoofiliának vetettek alá, valamint az az állat, amely nem kapott elegendő ételmet, vizet, nincs megfelelő menedéke, és nem részesül orvosi ellátásban. Azt, hogy egy állat veszélyhelyzetben van, a rendőrség állapítja meg. A megállapítást követően azonnal elrendelik a veszélyhelyzetben lévő állat menhelyre való áthelyezését egy 45 napos időszakra, vagy egy állatvédő szervezet gondjaira bízhatják, amennyiben a szervezetnek szerződése van egy törvényesen működő állatorvosi rendelővel.

Az elfogadott változat értelmében bűncselekménynek minősül, és 6 hónaptól 3 évig terjedő börtönnel vagy pénzbírsággal büntetendő: az állaton végzett, nem gyógyászati célú sebészeti beavatkozás, például az állat küllemét megváltoztató műtétek: a fark vagy fül levágása, hangszálak elvágása, karmok eltávolítása, csőr vagy fogazat megcsonkítása; nyolchetesnél fiatalabb egyedek eltávolítása az anyától forgalmazási céllal, kivéve, ha a fajra jellemző elválasztási időszak ennél rövidebb; élő állatok felhasználása más állatok kiképzésére vagy agresszi-

ójuk levezetésére, ha ez az állat számára szenvedést okoz.

Szintén bűncselekménynek minősül, és 1-től 5 évig terjedő börtönnel vagy pénzbírsággal büntetendő: a gerinces fajokhoz tartozó állatok felhasználása cirkuszi előadásokban vagy bármilyen típusú előadásban, függetlenül attól, hogy az állat fogságban vagy szabadon született-e, és függetlenül az állat szelídítettségi fokától; állatkábító fegyver alkalmazása, ha nem az állat ártalmatlanná tétele érdekében történik; háziállatokra vagy fogságban lévő vadállatokra lövés; állatok szándékos megsebesítése.

Bűncselekménynek minősül, és 2-től 7 évig terjedő börtönbüntetést von maga után: az állat szándékos és jogtalan megölése; az állat kínzása; az állatok közötti vagy állatokat felhasználó viadalkok szervezése; a zoofília.

Kiegészítő büntetésként a bíróság 1-től 5 évig terjedő időszakra eltilthatja a vádlottat állat birtoklásától. Nem minősül bűncselekménynek, ha az állat megölése vagy megsebesítése az állat támadására adott válaszlépésként történik; az állat ivartalanítása. A képviselőház döntő fórumként szavazott a jogszabályról. (Agerpres)

PÉNZÜGYMINISZTERIUM
Adó- és Pénzügyi Hivatal
Kommunikáció, PR- és sajtóosztály

2022-ben az ANAF kísérleti projekteket indít az önkéntes jogkövetés ösztönzése érdekében

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal 2022-ben intenzívebbé teszi a pénzügyi iránymutatás és segítségnyújtás tevékenységét, aktív szerepet vállalva az adófizetők költségvetési kötelezettségei teljesítésének támogatásában.

Így az Adó- és Pénzügyi Hivatal három kísérleti projektet indít az önkéntes jogkövetés ösztönzésére, természetes személyek számára, amelyek az adófizetők adókötelezettségeivel kapcsolatos oktatására és tájékoztatására összpontosítanak. Céljuk a tájékozottság növelése és az egyéni adózók önkéntes adófizetési kötelezettségének ösztönzése az alábbi adózói kategóriák számára:

- tanárok és más személyek, akik magánórakból bevételre tehetnek szert,
- olyan személyek, akik a javak bérbeadásából szereznek bevételt,
- szépségápolási és testápoló tevékenységből származó bevételt szerző természetes személyek.

Az „Adófizető természetes személyek bevételei – magánóraadásból, oktatási tevékenységből és egyéb tanítási formákból” projekt célja, hogy a tanárok és más, magánórát tartó személyek az önkéntes jogkövetés területén olyan eszközöket azonosítsanak, amelyek hatékonyságot és kielégítő eredményeket képesek nyújtani nagyobb léptékben, közép- és hosszú távon. A projekt első szakasza Kolozs és Szeben megyében valósul meg.

Az „Adófizetők – magánszemélyek javak bérbeadásából származó bevételei” projekt egy Brassó és Konstancia megyében végrehajtott kísérleti projekt. A projekt célja az alulbevallás, a bérleti díjból származó bevétel adózási célú regisztrációja elmulasztásának megelőzése és csökkentése. Az adókötelezettségeket nem teljesítő adózók azonosítása az információgyűjtésre és -közzétételre összpontosító megközelítést igényel, amelyben a többi közintézmény és a magánszektor szervezeteivel való információcsera javítása dominál.

Az „Adófizetők bevételei – természetes személyek szépségápolási/testfenntartó tevékenységeiből” projekt Bukarestben (1. és 3. szektor) és Ilfov megyében valósul meg. A projekt célja, hogy növelje azon adófizetők tájékozottságát, akik szépség- és testápolási tevékenységből szereznek bevételt, vagy a jövőben kívánnak bevételt szerezni. Az aktív tájékoztatás növeli a tudatosságot az ilyen jövedelem megszerzéséből származó adókötelezettségekről, és csökkenti az adóellenőrzések során a meg nem felelések kockázatát.

A következő időszakban az ANAF tájékoztatást küld a fent említett személyek kategóriáinak, hogy megfelelően tájékozódjanak a nyilatkozási és adófizetési kötelezettségekről. Emlékeztetünk arra, hogy az ANAF-felügyelők ellenőrzési intézkedései a szakosított igazgatóságok által kidolgozott szigorú kockázatelemzéseken alapulnak.

Az adófizetők az adóügyekben való segítségnyújtás igénybevétele, valamint az adózási kötelezettségeik megfelelő és határidőben történő teljesítése érdekében kapcsolatba léphetnek az Adó- és Pénzügyi Hivatal hívásközpontjával a 0314-039-160-as telefonszámon.

Az adózási helyzetre vonatkozó személyre szabott tájékoztatás érdekében az adófizetők a virtuális magántér szolgáltatást vehetik igénybe.

A kommunikáció, PR- és sajtóosztály

Személyiségfejlesztő tábor, kalandosan!

2022. április 19–20., programidő 7.45–16.30 óra.

Helyszín: Creativity Személyiségfejlesztő Központ, Marosvásárhely, Márton Áron u. 9. sz. Táborunkban a gyerekek szórakozhatnak, önfeledten játszhatnak interaktív csapatjátékot, táncolhatnak és értékes kézműves tárgyakat alkothatnak.

Tevékenységeink:

- személyiségfejlesztő játékok a központban és a szabadban
- kincskeresés és kalandjáték
- kreatív foglalkozások
- zenés, táncos és hangszeres tevékenységek

Ár: 320 lej

A hetijegy ára tartalmazza az ebédet, a programokon való részvételt és a kézművesműhelyek költségeit.

A helyek száma korlátozott.

Feliratkozni a 0740-647-575 számon lehet.

A helyfoglalás a kifizetés sorrendjében történik!

Személyiségfejlesztő tábor, újrahasznosítással!

2022. április 25-29., programidő 7.45-16.30 óra.

Helyszín: Creativity Személyiségfejlesztő Központ, Marosvásárhely, Márton Áron u. 9. sz. Korcsoport: 6-10 éves gyerekek.

Interaktív táborunk során a gyerekek szórakozhatnak, játszhatnak, kreatívkozhatnak, táncolhatnak és kincset kereshetnek a szervezett tematikus játékok alatt.

Tevékenységeink:

- kreatív foglalkozások újrahasznosítható anyagokból
- kincskeresés
- személyiségfejlesztő játékok
- Creativity interaktív csapatjátékok
- zenés és hangszeres tevékenységek

Ár: 375 lej a hetijegy. A hetijegy ára tartalmazza az ebédet, a programokon való részvételt és a kézművesműhelyek költségeit. A helyek száma korlátozott.

Feliratkozni a 0740-647-575 számon lehet.

A helyfoglalás a kifizetés sorrendjében történik!

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK VARRÓNÓKET és ELŐKÉSZÍTŐ SZEMÉLYEKET hosszú időszakra. Jó munkakörülményeket ajánlunk. SC GLOVER PRODEXIM SRL. Tel. 0744-500-605. (p.-1)

A THEREZIA KFT. KARBANTARTÓ VILLANYSZERELŐT alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni a 0265/322-440, 0749-228-434-es telefonszámokon vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címen lehet. (66425-I)

MAROSVÁSÁRHELYI MUNKAVÉDELMI TEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓ VÁLLALKOZÁS technikai végzettséggel rendelkező személyt alkalmaz. Önéletrajzot az office@munkavedelem.ro e-mail-címre várunk. (23067-I)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT alkalmaz angol nyelv-tudással. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (15676-I)

RENDEZETT papírokkal, építésre alkalmas 12 ár beltelek eladó Ákosfalván. Tel. 0743-761-147. (15670)

MINDENFÉLE

FESTÉST, csempézést, gipszkar-ton-, ajtószerelest vállalom. Tel. 0771-393-848. (15583)

VÁLLALJUK házak felújítását, fa-, ács-, bádógosmunkát, cserépforgatást, tetőkészítést. Tel. 0746-739-502. (15464)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javítást, szigetelést vállalom, fából teraszt készítünk. Tel. 0721-308-319. (15585)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb tetőjavítást, külső, belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0721-159-063. (15584-I)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalom. Tel. 0746-638-960. (15578)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, György Attila. (15637-I)

KÜLSŐ (járólap), belső építkezési munkát vállalom. Tel. 0745-229-221. (15601-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, rokon, barát, szomszéd és jó ismerős,

id. TÓTH GYULA életének 82. esztendejében, 2022. április 13-án, türelemmel viselt betegség után csendesesen megpihent.

Végső búcsút április 15-én, pénteken 14 órakor veszünk tőle a káposztásszentmiklósi református templom ravatalozójában. Virrasztása április 14-én 18 órakor lesz. Emlékét soha el nem múló szeretettel őrizzük.

A gyászoló család. (15686-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Jánosi Mária Magdolna kolleaganőnknek, mélyen együttérzünk vele szeretett ÉDESAPJA elhunytja miatt érzett fájdalmában. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közössége. (66477-I)

**Maroskeresztúr község
önkormányzata
nevében
áldott, békés
húsvéti ünnepet
kívánok.**

**Kovács Edit
polgármester**

**Nyárádszereda
Polgármesteri
Hivatala
és a helyi tanács
áldott húsvétot
kíván.**

**Tóth Sándor
polgármester,
Novák Vilmos
alpolgármester**

Hagyományos húsvéti tojásfestés gyerekeknek és felnőtteknek

Időpont: április 14-e, 16, illetve 18 óra

Helyszín: Creativity Személyiségfejlesztő Központ Gyerekeknek, Márton Áron u. 9. sz.

A tojásdíszítés különleges jelentőséggel bír a magyar néphagyományban. A díszítőtechnikák, a motívumok tájegységenként változnak. Hagyományörző foglalkozásunk során a résztvevők viasszal és kesicével díszíthetnek tojást.

Korcsoport: 8–12 éves gyerekek, felnőttek.

Részvételi díj: 35 lej gyerekeknek, 40 lej felnőtteknek.

Az ár tartalmazza a részvételt, gyerekenként 3, felnőttenként 5 tojást, tojásfestéket, viaszt és a kesice használatát.

A helyek száma korlátozott.

Feliratkozni a 0740-647-575-ös számon lehet.

DORA OPTICS
**KELLEMES
HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET**
KÍVÁN A DORA OPTICS
MUNKAKÖZÖSSÉGE!

**În numele colegilor din cadrul
Primăriei Reghin vă dorim un
Paște Fericit.**

**A Szászrégeni Polgármesteri
Hivatal nevében
Áldott Húsvéti Ünnepeket Kívánunk.**

Pau Dragoș
viceprimar / alpolgármester

Mark Endre
primar / polgármester

